

KULTUURIMINISTEERIUM

Kultuuriministeeriumi asutajaõiguste teostamise ja sihtasutuste eesmärkide täitmise ülevaade 2024. aasta kohta

Sisukord

1.	ASUTAJAÕIGUSTE TEOSTAMINE	4
1.1.	Riigi asutatud sihtasutuste nimekiri 30.04.2025 seisuga.....	4
1.2.	Muudatused valitsevates sihtasutustes	5
1.3.	Sihtasutustes läbi viidud erikontrollid.....	6
1.4.	Asutaja ootuste seadmine	7
1.5.	Kokkuvõtlik hinnang sihtasutuste majandustulemustele	7
2.	SIHTASUTUSTE EESMÄRKIDE TÄITMINE	8
2.1.	Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus.....	8
2.2.	Integratsiooni Sihtasutus	9
2.3.	Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel.....	10
2.4.	Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum	11
2.5.	Sihtasutus Eesti Arhitektuurimuuseum	12
2.6.	Sihtasutus Eesti Draamateater	13
2.7.	Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor.....	14
2.8.	Sihtasutus Eesti Filmi Instituut	15
2.9.	Sihtasutus Eesti Kontsert.....	17
2.10.	Sihtasutus Eesti Kunstimuuseum	19
2.11.	Sihtasutus Eesti Meremuuseum	20
2.12.	Sihtasutus Eesti Noorsooteater.....	21
2.13.	Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester.....	22
2.14.	Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum	23
2.15.	Sihtasutus Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum	24
2.16.	Sihtasutus Eesti Tervishoiu Muuseum	25
2.17.	Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum.....	26
2.18.	Sihtasutus Endla Teater	28
2.19.	Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid	29
2.20.	Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid.....	30
2.21.	Sihtasutus Jõulumäe Tervisespordikeskus.....	31
2.22.	Sihtasutus Kultuurileht.....	32
2.23.	Sihtasutus Kunstihoone	33
2.24.	Sihtasutus Kuressaare Teater.....	34
2.25.	Sihtasutus Narva Muuseum.....	35
2.26.	Sihtasutus Pärnu Muuseum	37
2.27.	Sihtasutus Rakvere Teatrimaja	38
2.28.	Sihtasutus Saaremaa Muuseum	39
2.29.	Sihtasutus Sakala Teatrimaja.....	39
2.30.	Sihtasutus Tartu Jaani Kirik	40
2.31.	Sihtasutus Tartu Kunstimuuseum	41
2.32.	Sihtasutus Teater Vanemuine.....	42
2.33.	Sihtasutus Tehvandi Spordikeskus	43
2.34.	Sihtasutus Ugala Teater.....	44
2.35.	Sihtasutus Vene Teater.....	45
2.36.	Sihtasutus Viljandi Muuseum.....	46
2.37.	Sihtasutus Virumaa Muuseumid.....	46
2.38.	Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus	47

Sissejuhatus

Käesolev ülevaade on koostatud lähtudes **riigivaraseaduse § 98 lõigetest 3 ja 5** ning rahandusministri 10. juuni 2022. a määrusest nr 24 „Täpsemad nõuded riigi osaluse valitseja ning asutaja- ja liikmeõiguste teostaja seisukohtade ja teabe esitamisele“. Nende kohaselt kujundab sihtasutuse asutajaõiguste teostaja igal aastal pärast sihtasutuse majandusaasta aruande kinnitamist seisukoha riigi asutatud sihtasutusele seatud eesmärkide täitmise ja asutajaõiguste teostamise kohta ning esitab vastava teabe Rahandusministeeriumile.

Ülevaade käsitleb peamiselt 2024. aastal ning osaliselt ka kuni 30.04.2025 toimunud arenguid **38 riigi asutatud sihtasutuses**, mille asutajaõigusi teostab Kultuuriministeerium.

Ülevaade koosneb kahest peatükist. Esimeses peatükis on toodud Kultuuriministeeriumi valitsemisala riigi sihtasutuste ja riigi osalusel asutatud sihtasutuste loetelu ning ülevaade nendes toimunud muudatustest (asutamised, ühinemised, jagunemised, lõpetamised ja muud olulised asjaolud või sündmused) ja sihtasutustes läbi viidud erikontrollidest. Lisaks on esimeses peatükis toodud kokkuvõtlik hinnang sihtasutuste majandustulemustele.

Teises peatükis analüüsitakse sihtasutusi eraldi, andes ülevaate sihtasutuste tegevusest eelmisel majandusaastal ja sellele järgnevate aastate olulisematest eesmärkidest. Lisaks on toodud iga sihtasutuse kohta Kultuuriministeeriumi kui asutajaõiguste teostaja hinnang sihtasutuse eesmärkide saavutamisele ja seisukoht sihtasutuse tegevuse jätkamise vajaduse või lõpetamise kohta.

1. ASUTAJAÕIGUSTE TEOSTAMINE

1.1. Riigi asutatud sihtasutuste nimekiri 30.04.2025 seisuga

30.04.2025. seisuga teostab Kultuuriministeerium asutajaõigusi **38 riigi asutatud sihtasutuses**, neist 20 on riigi sihtasutused (sihtasutuse ainus asutaja on riik) ja 18 riigi osalusel asutatud sihtasutused (lisaks riigile on sihtasutuse asutajaks kohaliku omavalitsuse üksus, valdkondlik MTÜ vms). Valdkondade lõikes jagunevad sihtasutused järgnevalt: 17 **muuseumi**, kolm **kontsertorganisatsiooni**, üheksa **teatrit**, kaks **spordikeskust** ja seitse **muud kultuuri- ja spordivaldkonna** sihtasutust.

Tabel 1. Kultuuriministeeriumi valitsemisala riigi sihtasutused seisuga 30.04.2025.

Sihtasutuse nimi	Asutajate arv	Vabariigi Valitsuse korralduse kuupäev ja number	Asutamise aeg (esmakanne registris)
Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus	1	-	25.03.1998
Integratsiooni Sihtasutus	1	31.03.1998 nr 263	15.06.1998
Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum	1	10.01.2019 nr 13	31.01.2019
Sihtasutus Eesti Arhitektuurimuuseum	1	04.03.2024 nr 58	20.03.2024
Sihtasutus Eesti Draamateater	1	27.05.2003 nr 335	03.10.2003
Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor	1	11.12.2014 nr 542	30.12.2014
Sihtasutus Eesti Filmi Instituut	1	08.05.1997 nr 345	28.08.1997
Sihtasutus Eesti Kontsert	1	28.11.2013 nr 522	03.01.2014
Sihtasutus Eesti Kunstimuuseum	1	19.05.2016 nr 168	13.06.2016
Sihtasutus Eesti Meremuuseum	1	26.01.2017 nr 9	28.02.2017
Sihtasutus Eesti Noorsooteater	1	18.10.2012 nr 443	30.11.2012
Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester	1	28.11.2013 nr 521	13.01.2014
Sihtasutus Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum	1	04.03.2024 nr 57	15.03.2024
Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum	1	05.12.2013 nr 540	27.12.2013
Sihtasutus Jõulumäe Tervisespordikeskus	1	03.04.2008 nr 168	28.04.2008
Sihtasutus Kultuurileht	1	12.01.1999 nr 23	30.03.1999
Sihtasutus Teater Vanemuine	1	18.10.2012 nr 442	06.11.2012
Sihtasutus Ugala Teater	1	14.12.2006 nr 702	23.01.2007
Sihtasutus Viljandi Muuseum	1	30.01.2025 nr 29	20.02.2025
Sihtasutus Vene Teater	1	23.09.2004 nr 727	30.11.2004

Tabel 2. Kultuuriministeeriumi valitsemisala riigi osalusel asutatud sihtasutused seisuga 30.04.2025.

Sihtasutuse nimi	Asutajate arv	Vabariigi Valitsuse korralduse kuupäev ja number	Asutamise aeg (esmakanne registris)
Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel	2	19.11.2002 nr 750	29.01.2003
Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum	2	08.04.2016 nr 120	04.05.2016
Sihtasutus Eesti Tervishoiu Muuseum	2	05.12.2013 nr 539	12.12.2013
Sihtasutus Endla Teater	2	26.01.2012 nr 34	01.03.2012
Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid	2	23.05.2013 nr 240	05.07.2013
Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid	2	28.08.2014 nr 359	20.11.2014

Sihtasutus Kunstihoone	2	16.11.2017 nr 337	12.12.2017
Sihtasutus Kuressaare Teater	2	11.04.2019 nr 106	13.06.2019
Sihtasutus Narva Muuseum	2	25.10.2012 nr 452	20.12.2012
Sihtasutus Pärnu Muuseum	2	11.06.2015 nr 245	05.08.2015
Sihtasutus Rakvere Teatrimaja	2	23.09.2004 nr 726	09.11.2004
Sihtasutus Saaremaa Muuseum	2	20.07.2017 nr 217	18.08.2017
Sihtasutus Sakala Teatrimaja	3	08.10.1997 nr 757	25.02.1998
Sihtasutus Tartu Jaani Kirik	5	25.03.1998 nr 234	25.09.1998
Sihtasutus Tartu Kunstimuuseum	2	21.12.2023 nr 302	06.02.2024
Sihtasutus Tehvandi Spordikeskus	3	10.11.2004 nr 806	21.12.2004
Sihtasutus Virumaa Muuseumid	3	23.04.2002 nr 276	11.06.2002
Spordikoolituse- ja Teabe Sihtasutus	2	09.10.2002 nr 669	12.03.2003

1.2. Muudatused valitsevates sihtasutustes

Sihtasutuste ühinemisi, jagunemisi ega lõpetamisi 2024. aastal ei toimunud.

2024. aasta algusest kuni käesoleva aruande koostamiseni on asutatud neli uut sihtasutust:

- Vabariigi Valitsuse 21.12.2023. a korraldusega nr 302 volitas Vabariigi Valitsus kultuuriministrit asutama riigi osalusel asutatavat sihtasutust nimega **Sihtasutus Tartu Kunstimuuseum**. Sihtasutuse asutamisel osales lisaks riigile Tartu linn. Sihtasutuse asutamisleping allkirjastati 29.02.2024. a. Kultuuriministeerium andis sihtasutusele asutamisel mitterahalise sissemaksena vallasvara väärtusega 30 551,25 eurot. Tartu linn tegi sihtasutusele asutamisel rahalise sissemakse summas 2024 eurot.
Sihtasutus loodi Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Tartu Kunstimuuseum baasil. Sihtasutus alustas sisulist tegevust 01.03.2024. a, mil likvideeritav riigiasutus andis asutatud sihtasutusele üle muuseumi asjaajamise, varad ning töötajate töölepingud. Riigiasutus Tartu Kunstimuuseum lõpetati 01.04.2024. a seisuga.
- Vabariigi Valitsuse 04.03.2024. a korraldusega nr 57 volitas Vabariigi Valitsus kultuuriministrit asutama riigi sihtasutust nimega **Sihtasutus Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum**. Sihtasutuse asutamisosus allkirjastati 12.03.2024. a. Kultuuriministeerium andis sihtasutusele asutamisel mitterahalise sissemaksena vallasvara väärtusega 49 285,32 eurot.
Sihtasutus loodi Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum baasil. Sihtasutus alustas sisulist tegevust 01.05.2024. a, mil likvideeritav riigiasutus andis asutatud sihtasutusele üle muuseumi asjaajamise, varad ning töötajate töölepingud. Riigiasutus Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum lõpetati 01.06.2024. a seisuga.
- Vabariigi Valitsuse 04.03.2024. a korraldusega nr 58 volitas Vabariigi Valitsus kultuuriministrit asutama riigi sihtasutust nimega **Sihtasutus Eesti Arhitektuurimuuseum**. Sihtasutuse asutamisosus allkirjastati 12.03.2024. a. Kultuuriministeerium andis sihtasutusele asutamisel mitterahalise sissemaksena vallasvara väärtusega 205 339,43 eurot.
Sihtasutus loodi Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Arhitektuurimuuseum baasil. Sihtasutus alustas sisulist tegevust 01.06.2024. a, mil likvideeritav riigiasutus andis asutatud sihtasutusele üle muuseumi asjaajamise, varad ning töötajate töölepingud. Riigiasutus Eesti Arhitektuurimuuseum lõpetati 01.07.2024. a seisuga.
- Vabariigi Valitsuse 30.01.2025. a korraldusega nr 29 volitas Vabariigi Valitsus kultuuriministrit asutama riigi sihtasutust nimega **Sihtasutus Viljandi Muuseum**. Sihtasutuse asutamisosus allkirjastati 17.02.2025. a. Kultuuriministeerium tegi sihtasutusele asutamisel rahalise sissemakse summas 100 eurot. Sihtasutus loodi Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse

Viljandi Muuseum baasil. Sihtasutus alustas sisulist tegevust 01.05.2025. a, mil likvideeritav riigiasutus andis asutatud sihtasutusele üle muuseumi asjaajamise, varad ning töötajate töölepingud. Riigiasutus Viljandi Muuseum lõpetatakse 01.06.2025. a seisuga.

1.3. Sihtasutustes läbi viidud erikontrollid

Kultuuriministeerium viis 2024. aastal läbi auditid **Sihtasutuses Vene Teater** ja **Sihtasutuses Rakvere Teatrimaja** hindamaks asutuste sisekontrollisüsteemi toimimist. Teatrite auditid hõlmasid muuhulgas näitlejate töökoormust ja etendustegevuse korraldamise optimaalsust. Lisaks auditeeriti **Integratsiooni Sihtasutuse** sisekontrollisüsteemi toimimist, sh hõlmas audit eesti keele maja toimimist.

- **Sihtasutuse Vene Teater** sisekontrollisüsteem hinnati auditeeritud ulatuses **olulist parendamist vajavaks**. Auditi käigus tehti kokku 13 tähelepanekut, millest 1 oli kriitiline, 11 keskmise olulisusega ja 1 positiivne tähelepanek. Kriitilise olulisusega oli detsembris 2020 tehtud siseauditi tähelepanek, mis puudutas teatri trupi suurust, näitlejate töökoormust ja töölepinguid ning mille osas vahepealsel ajal muutusi ei ole toimunud. Keskmise olulisusega tähelepanekud puudutasid: dokumendihalduse ja arhiivi korraldust; töökeskkonda ja turvalisust; teatri efektiivsust; loomenõukogu funktsiooni; arengukava; korruptsiooni ennetamise meetmete rakendamist; hankekorra täiendamist; turundust ja kommunikatsiooni; finantsarvestust, varade haldust ja hankeid; personalijuhtimist; infotehnoloogiat. Positiivse praktikana võib välja tuua sihtasutuse toimiva nõukogu ja struktuuri, nõuetele vastavalt toimiva eelarvestamise ja finantsarvestuse, kehtestatud teatri töö sisekorra eeskirja ning teatri arvutitöökohta teenuse haldamise RIT-i poolt.
- **Sihtasutuse Rakvere Teatrimaja** sisekontrollisüsteem hinnati auditeeritud ulatuses **mõjusaks**. Auditi käigus tehti kokku 11 tähelepanekut, millest 1 oli kriitiline, 4 keskmise olulisusega, 4 madala olulisusega ja 2 positiivset tähelepanekut. Kriitilise olulisusega oli detsembris 2020 tehtud siseauditi tähelepanek, mis puudutas näitlejate töökoormust ja töölepinguid ning mille osas vahepealsel ajal muutusi ei ole toimunud. Keskmise olulisusega tähelepanekud puudutasid: strateegilist planeerimist; teabehaldust, sh dokumendi- ja infohaldust; korruptsiooni ennetamist; finantsarvestust ja varade haldust, sh hankeid. Positiivse praktikana võib välja tuua teatri efektiivsuse võrdluses teiste teatritega ja töökorralduse (toimiv nõukogu ja struktuur, asutusesisene infovahetus, süsteemne ja korrastatud dokumendihaldus ja arhiivindus, nõuetele vastavalt toimiv eelarvestamine ja finantsarvestus, toimivad töökorralduse reeglid ja tööohutuse tagamine).
- **Integratsiooni Sihtasutuse** sisekontrollisüsteem hinnati auditeeritud ulatuses **mõjusaks, kuid teatud parendustegevused on vajalikud**. Auditi käigus tehti kokku 14 tähelepanekut, millest 6 olid keskmise olulisusega ja 8 madala olulisusega ning toodi välja ka positiivne praktika. Keskmise olulisusega tähelepanekud puudutasid: eesti keele majade tegevuskulude jääki; eesti keele majade avalike teenuste osutamise parendamist; asutaja ootuste seadmist; välisvahendite eduka rakendamise eelduseks olevat toimivat tugistruktuuri; infoturbe korralduse parendamist; tuleohutusõppuste läbiviimist. Positiivse praktikana võib välja tuua, et eesti keele majade teenuse osutamisel arvestatakse keeleõppijate vajadustega ning ollakse paindlikud, kliendisõbralikud. Samuti on sihtasutusel toimiv nõukogu, uuendatud struktuur, hästi korraldatud töötajate infovahetus ja dokumendihaldus ning uuendatud sisekorrad ja töökorralduse reeglid.

1.4. Asutaja ootuste seadmine

2020. aastal valminud Kultuuriministeeriumi juhtimissüsteemi analüüsi raames töötati muu hulgas välja **asutaja ootuste põhimõtete kontseptsioon**, mis tõi välja vajaduse fikseerida asutaja ootuste kehtestamise ning ootuste täitmise perioodilise hindamise ja uuendamise protsessid, sh aruandlus eelneva perioodi kohta ehk sisendi andmine asutajaõiguste teostamise aruandesse. Läbi asutaja ootuste kehtestamise loodab Kultuuriministeerium järgnevatel aastatel parendada sihtasutustele eesmärkide seadmise ja nende täitmise hindamise protsessi, sh nende kajastamist käesolevas ülevaates.

07.02.2023. a kehtestati Kultuuriministeeriumi haldusala riigi asutatud **sihtasutustele asutaja ootuste koostamise ja täitmise seiramise töökind**, millega muuhulgas määrati sihtasutustele asutaja ootusega seatavad üldised eesmärgid ja tulemusindikaatorid valdkondade kaupa (nt finantseesmärgid, keskkonnajalajälje vähendamine, arendusprojektide investeerimispoliitika, juhtimiskvaliteet jne), samuti tööprotsesside kirjeldused ning ka nõukogu liikme enesehindamise ja tagasisidestamise ankeet.

2025. a aprilli seisuga on asutaja ootused kinnitatud **13 sihtasutusele**:

- Sihtasutus Eesti Meremuuseum (01.12.2022);
- Sihtasutus Tartu Kunstimuuseum (19.02.2022);
- Sihtasutus Narva Muuseum (25.01.2023);
- Sihtasutus Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum (12.03.2023);
- Sihtasutus Eesti Arhitektuurimuuseum (12.03.2023).
- Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum (14.05.2024);
- Sihtasutus Saaremaa Muuseum (03.12.2024);
- Sihtasutus Eesti Filmi Instituut (28.12.2024);
- Sihtasutus Virumaa Muuseumid (06.01.2025);
- Sihtasutus Eesti Tervishoiu Muuseum (17.01.2025);
- Sihtasutus Endla Teater (21.01.2025);
- Sihtasutus Viljandi Muuseum (17.02.2025);
- SA Pärnu Muuseum (10.04.2025).

Asutaja ootuste koostamine on toimumas ka teistele Kultuuriministeeriumi haldusala riigi asutatud sihtasutustele.

1.5. Kokkuvõtlik hinnang sihtasutuste majandustulemustele

Üldistatult sihtasutuste majandustulemused võrreldes 2023. aastaga oluliselt ei muutunud. Üle poolte sihtasutustest suutsid omatulu kasvatada, kuid samal ajal kasvasid ka üldisest hinnatõusust ja palgakasvu survest tulenevalt asutuste kulud, mis tegevustulemite kasvu võrreldes 2023. aastaga valdavalt kaasa ei toonud. Kuigi majandusaasta tegevustulemite alusel saab öelda, et sihtasutustel läks 2024. aastal üle ootuste hästi, siis positiivset käekäiku varjutab endiselt töötajate madalate töötasude temaatika. Vaadeldavate asutuste keskmise palga mahajäämus Eesti keskmisest brutopalgast kasvas võrreldes 2023. aastaga veelgi. Kui 2023. aastal oli mahajäämus ligikaudu 4,5%, siis 2024. aastal oli sihtasutuste keskmine palk juba ligikaudu 7% väiksem kui Eesti keskmine brutopalk.

2. SIHTASUTUSTE EESMÄRKIDE TÄITMINE¹

2.1. Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse põhikirjalised eesmärgid on tagada Eesti laulu- ja tantsupeo ning noorte laulu- ja tantsupeo kui tsükliliselt kulmineeruvate kultuurisündmuste protsessipõhine ja jätkusuutlik toimimine ning tagada laulu- ja tantsupidusid ettevalmistava õppeprotsessi süsteemne toimimine ning laulu- ja tantsupidude kõrge kunstiline tase.

Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik laulu- ja tantsupidude traditsiooni jätkamiseks ja edendamiseks. Laulu- ja tantsupidude püsimine ajas vajab tugiorganisatsiooni ja pidevat protsessipõhist ettevalmistamist. Sihtasutus on sobiv lahendus pidude jätkusuutlikkuse ning laulu- ja tantsupeo protsessi toimimise tagamisel. Peo planeerimine toimub tihedas sisulises koostöös valdkonna erialaorganisatsioonidega – Eesti Kooriühinguga ning Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsiga. Riigi osalemine asutajana on antud valdkonnas vajalik ja juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aastal olid Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse (edaspidi *sihtasutus*) peamised tegevused seotud 2025. aastal toimuva XXVIII laulu- ja XXI tantsupeo „Iseoma“ ettevalmistustega, mis hõlmas peo õppematerjalide koostamist ja peo repertuaari õpetamist kollektiividele. Laulu- ja tantsupidu toimub Tallinnas 3. juulist kuni 6. juulini 2025.

2024. aasta alguses oli töö keskmes peo repertuaar, toimusid nii laulu- kui ka tantsupeo repertuaari esitlused ja seminarid, sihtrühmaks ennekõike kollektiivijuhid. Teisel poolaastal algasid peo eelproovide ettevalmistused. Samal ajal toimus õppematerjalide müük kollektiividele. Alates septembrist hakkasid ilmuma XXVIII laulu- ja XXI tantsupeo uudiskirjad, et tutvustada peo repertuaari ja tegijaid, kajastada olulisi korralduslikke uudiseid ning tutvustada valdkonda ja liikumist laiemalt. Samas toimusid ettevalmistused piletimüügi korraldamiseks 2025. aasta jaanuaris. Koostati meediastrateegia. Novembrikuus toimus Tallinnas Eesti, Läti ja Leedu laulu- ja tantsupidude traditsiooni teemal UNESCO ühiskonverents, mille korraldas sihtasutus. Detsembrikuus kuulutati välja 2028. aastal toimuva suure ühise laulu- ja tantsupeo kunstilise juhi ja pealavastaja konkurss. 2028. aastal kohtuvad XIV noorte laulu- ja tantsupidu ning XXIX üldlaulu- ja XXII tantsupidu ühisel peol.

Peo ettevalmistuste toetamisel ja peo tegevuskava elluviimisel on oluline osa ka maakondade kohaliku tasandi partneritel. Sihtasutusel on igast maakonnast üks partner, lisaks kolmes suuremas linnas Tallinnas, Tartus ja Pärnus. Kokku on võrgustikus 18 koostööpartnerit, kelleks on kas omaavalitsuste liidud, arenduskeskused või linnades ka linnaasutused.

2024. aasta läbivaks teemaks oli ka 2028. aastal toimuva suure ühise laulu- ja tantsupeo korraldus. Kuna sellel peol tulevad kokku nii üld- kui ka noortepeo esinejad, tuli erinevate riskide maandamiseks leida uued peonädala ülesehituse lahendused. Peamine muudatus seisneb peonädala pikkuses – planeeritav laulu- ja tantsupidu saab toimuma Tallinnas ühe nädala asemel kaks nädalat – ning kontsertide ja etenduste formaat vajab ka selgemaid reegleid. Nendest otsustest lähtudes kuulutati detsembrikuus välja konkurss uue peo kunstiliste juhtide leidmiseks. Tulevane uus toimkond alustab peo ettevalmistustega 2025. aasta aprillikuus.

Märtsis algas suur töö uue rahvakultuuri andmebaasi loomisega kuni 2025. aasta sügiseni. Uue

¹ Hinnang sihtasutuse eesmärkide täitmisele on antud läbivalt 4-palli skaalal: „ootustele mittevastav“; „rahuldav“; „hea“; „väga hea“.

andmebaasi kaudu peaks 2026. aasta septembris algama registreerimine 2028. aasta laulu- ja tantsupeole. Hooajaks 2024/2025 jagati toetusteks kokku 998 900 eurot 1818-le laulu- ja tantsupeo kollektiivile.

Kokkuvõttes oli Eesti Laulu-ja Tantsupeo Sihtasutuse põhikirjas seatud pikaajaliste eesmärkide ja aastaste tegevuseesmärkide, mis on vajalikud kogu laulu-ja tantsupeo protsessi järjepidevaks ning süsteemseks toimimiseks, saavutamine 2024. aastal väga hea.

2025. aastal on peamised tegevused järgmised:

- XXVIII laulu- ja XXI tantsupeo „Iseoma“ läbiviimine;
- 2028. aastal XIV noorte laulu- ja tantsupeo ning XXIX üldlaulu- ja XXII tantsupeo ettevalmistused.

2.2. Integratsiooni Sihtasutus

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Integratsiooni Sihtasutuse (edaspidi ka *INSA*) põhikirjalised eesmärgid on erineva keele- ja kultuuritaustaga inimeste Eestis ja eesti kultuuriruumis lõimumist, sh kohanemist toetavate tegevuste elluviimine ja Eestisse tagasipöördumise ning Eesti eluga (taas)kohanemise toetamine. Sihtasutuse tegevused on suunatud neljale peamisele sihtrühmale: teistest rahvustest Eesti püsielanikud; Eestisse saabuvad uussisserändajad; väljaspool Eestit elavad rahvuskaaslased; Eestisse tagasipöörduvad inimesed.

Lõimumisele suunatud tegevuste eesmärgid on pikaajalised. Integratsiooni Sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik põhikirjaliste eesmärkidega seotud tegevuste elluviimiseks. Kuna lõimumine on kahepoolne protsess, on sihtasutuse tegevused suunatud ka eesti emakeelega inimestele ja laiemale avalikkusele eesmärgiga toetada lõimumist, sh kohanemist soodustavaid hoiakuid ning kõikide ühiskonnagruppide kaasamisele. Oma tegevustega kaetakse terve Eesti. Eesti keele ja kultuuri õppe toetamiseks on loodud sihtasutuse struktuuriüksusena eesti keele maja. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks sobiv.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aastal toimus Eesti Kultuuririkkuse teema-aasta jooksul ligi 1000 sündmust, mis hoogustas Eesti erinevate rahvusvähemuste omavahelist suhtlemist ning toetas nende laiemat nähtavust. Aasta eesmärgiks oli, et Eesti inimesed teadvustaks ja väärtustaks senisest enam Eestit kui traditsiooniliselt kultuuriliselt mitmekesist ühiskonda.

2024. aastal pakkus Integratsiooni Sihtasutus eesti keele õppeks **12 743** õppekohta, sh 1378 õppekohta INSA eesti keele majas ja 11 365 õppekohta keeltekoolidest koostööpartnerite juures. 1760 õppekohta olid mõeldud püsielanikele ja tagasipöördujatele, 9154 kohta kohanemisprogrammi *Settle in Estonia* kursustel ning 451 kohta kodanikulepingu raames. Kohanemisprogrammi baas- ja teemamoodulites osaleti kokku 5422 korral. Aasta jooksul andis INSA enam kui **27 000** korral nõu keeleõppe ja kohanemise teemal. Sihtasutuse pakutavatele tegevustele registreerimine ja õpperühmade komplekteerimine toimub järjest rohkem iseteenindus- ja kliendihaldussüsteemi kaudu. Aasta lõpu seisuga oli seal **29 180** kasutajat.

Eesti keele maja korraldatud keeleõpet toetavates tegevustes osaleti aastas **3485** korral. Tehti väljasõite, külastati kultuuriasutusi, korraldati filmi- ja lauamänguõhtuid, laulukolmapäevakuid, käsitöötube jpm. Uutest erikursustest lisandusid näiteks mängustatud keeleõpe, suhtlemis- ja lugemiskursus „Lõpuks leidsin sind“ ja Riigikogu külastust hõlmanud erikursus „Riik ja inimesed“. Seoses kultuuririkkuse teema-aastaga loodi erikursus „Euroopa riigid ja rahvad“. Populaarseks osutus Narvas ellu kutsutud uus vestlusõhtu formaat „Kellaviitete“, kus kohtuti kord kuus kohvikus, et mängida keelemänge, teha teste

ja improülesandeid. Menukad olid „Mokalaada“ veebikohtumised ja kokkusaamised inspireerivate inimestega. Kooslaulmist jätkas Narvas mõne aasta eest loodud tandemkoor, kes tegi koostööd projektiga „VIRULAUL24“ ning esines ka mujal.

Uue tegevusena hakati pakkuma lihtsas eesti keeles haridusprogramme kultuuriasutustes. Selle abil on osalejatel võimalik tutvuda Eesti kultuuri ja ajaloo ning samal ajal aktiivselt eesti keelt praktiseerida. Programmidest sai aasta jooksul osa 908 inimest. Teenuse paremaks pakkumiseks valmis praktiline juhend „Lihtsas keeles haridusprogrammid eesti keele õppijatele“.

2024. aastal toimusid traditsioonilised keelekümbluslaagrid nii noortele kui ka täiskasvanutele. 238 noort ja täiskasvanut õppis keelt laagrikeskkonnas. Eesti keele julgemaks kõnelemiseks toetati keelekohvikute ning keele ja kultuuri tundmise klubide korraldamist. 180 inimest kasutas seda võimalust.

Kokkuvõttes on 2024. aasta olnud sihtasutuse vaatest edukas ja tegus ning Integratsiooni Sihtasutus on oma eesmärgi täitnud hästi.

2025. aasta peamised eesmärgid on:

- kohanemisprogrammi personaliseeritumaks ja ligipääsetavamaks muutmine;
- tervikliku eesti keele õppe teekonna kujundamine, sealhulgas nõustamisteenuse arendamine ja iseseisvat keeleõpet toetavate võimaluste laiendamine;
- romade sotsiaal-majandusliku lõimumise soodustamine.

2.3. Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel (edaspidi ka *sihtasutus* või *muuseum*) põhikirjaline eesmärk on A.H. Tammsaare loomingulise pärandi uurimine ja tutvustamine, tingimuste loomine kultuuriväärtuste taastamiseks, hoidmiseks, kogumiseks, uurimiseks ja säilitamiseks ning üldsusele teaduslikel, hariduslikel ja meelelahutuslikel eesmärkidel nende vahendamise võimaldamine, samuti kultuuriürituste korraldamine oma majandustegevuse, investeeringute ja ettevõtluse kaasamise ning toetuste ja annetuste kaudu ning sihtasutuse kasutuses oleva vara haldamine ja arendamine.

Sihtasutuse asutasid 2002. aastal riik ja Albu vald (praegu Järva vald). Muuseum on Vargamäe kohavaimu kandja, mille missioon on uurida, koguda, säilitada ja tutvustada kirjanik A.H. Tammsaare elu ja loominguga seotud vaimset ja füüsilist pärandit. Muuseumi tegutsemise sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Muuseumi külastajate arv kokku oli 2024. aastal **6463** inimest (2023. aastal 7682 inimest, sh etendusel osalejate arv 995). Muuseumi üksikkülastajate arv jäi üldiselt samaks, arvestades, et 2024. aastal ei toimunud muuseumis teatrietendust.

Suurimaks õnnestumiseks 2024. aastal oli INSA riigihanke haridusprogrammide läbiviimise võitmine. Igal kuul, laupäeval, kokku 11 korda, toimus koostöös Albu Mõisa MTÜ-ga eesti keelt emakeelena mitte kõnelevate inimestele ühisprogramm. Muuseumis tutvustatakse kirjanik Tammsaare sünnikodu ja „Tõe ja õiguse“ saamislugu. Albu Mõis keskendub eesti pärimuskultuurile viies muuhulgas läbi ka kandle- ja rahvatantsu töötuba. Programm lõpeb veebruaris 2025.

2024. aastal keskenduti püsiekspositsiooni sisuliste töödele. Valminud on välisraja struktuur, digitaalne mikrolavastus, tekstid ja nende salvestused ja tehniline lahendus. Toodetud on maamärgid. Välja on töötatud sise-ekspositsiooni kontseptsioon ja tekstiloomed. Valminud on sisearhitektuurne

projekt remonttöödeks ja sisekujunduseks.

Kokkuvõttes on Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel oma eesmärged 2024. aastal väga hästi täitnud.

2025. aastal toimuvad olulisemad sündmused:

- Eesti kirjanduse pidunädal IV;
- Järvamaa laulu- ja tantsupidu 2025;
- muuseumiöö;
- dokumentaalfilmipäevad Vargamäel;
- seminarid, vestlusringid ja töötod.

2.4. Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Ajaloomuuseum (edaspidi ka *sihtasutus* või *muuseum*) põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ja vahendada Eesti rahva, maa ja riigi ajaloo ning teatri, muusika ja filmipärandiga seotud kultuuripärandit hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel.

2019. aastal asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatavate riigiasutuste Eesti Ajaloomuuseum funktsioonid Eesti rahva, maa ja riigi ajaloo seotud materjali ning Eesti Teatri- ja Muusikamuuseum (edaspidi ka *ETMM*) funktsioonid Eesti teatri- ja muusikaajaloo seotud materjali kogumisel, säilitamisel, uurimisel ning vahendamisel. Muuseumi tegutsemise sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Muuseumi külastajate arv aastast oli **76 228**, sh oli külastajate rahulolu 10-palli süsteemis 9,5. Oluliseks tähtsuseks asutuse tegevuse strateegilisel ja töökorralduslikul planeerimisel sai riigi kui sihtasutuse asutaja ootuste kinnitamine. Aasta 2024 oli muuseumi jaoks eriline, kuna Eesti Teatri- ja Muusikamuuseum (ETMM) tähistas enda 100. sünnipäeva ning selleks puhuks avati, peale sealsete kogude kolimist, külastajatele esimest korda kogu näitusemaja koos ajutise näitusega „Pöörased lood teatrist ja muusikast“. Lisaks sellele tähistas Eesti Ajaloomuuseum 160. aastapäeva, ning selle raames avati kokku 7 näitust, ning viidi läbi õnnestunud turunduskampaania „Pole sind sada aastat näinud!“. Lisaks toimusid rekordilise külastajaarvuga avalikud võtmeüritused nii 24.02.2024 kui ka 20.08.2024, ning lisaks Suur Juubelipidu 19.06.2024. Muuseumis läbi viidud rahulolu-uuringu tavatult kõrge tulemus kinnitab, et sihtasutuse loomisega seotud organisatoorsed probleemid (ETMM liitumine Eesti Ajaloomuuseumiga) on põhijoontes lahendatud.

Teadusosakonna tavapärase tegevuse (uute näituste sisuloo, haridusprogrammide toetamine, kogude süstematiseerimine, publitsistika jne) kõrval väärib ära märkimist Eesti Ajaloomuuseumi juubeli raames toimunud „Kuraatorite kuldsarja“ käivitamine, mis terve 2024. aasta vältel tõi avalikkuse ette nii muuseumi teadurite kui ka koguhoidjate valdkondlikke süvateadmisi. Avati muuseumi raamatukogu ja uurimiskeskus Maarjamäe tallihoones, mis suurendas märgatavalt uurijate arvu. Lähimurdeks värskest loodud hariduskeskuse tegevuses sai kohanemis- ja lõimumispoliitika rakendamine muuseumi igapäevatoösse, ning selle ilmekaks näiteks Integratsiooni Sihtasutuse korraldatud uussisserändajate keele- ja ajalooõppe edendamiseks korraldatud hanke võit, ning programmi käivitamine 2024. aasta novembris. Märksõnad, mis iseloomustavad Eesti Ajaloomuuseumi majandusliku turbulentsi, ühiskonnas valitseva mõningase eksistentsiaalse ärevuse, ning tähelepanumajanduse tõusva konkurentsi foonil on: stabiliseerumine, strateegilise planeerimise tuntav mõju ja alusdokumentidele toetuv selge

väljavaade edasiseks arenguks.

Jätkusid ETMM arendustegevused ning renoveerimistöödeks vajalike rahastusallikate kaardistamine. Avati 2024. a renoveeritud Assauwe hoov ning parandati Peeter Süda saali teenindusala. Valmis ka esimene versioon ETMM tulevase püsinäituse kontseptsioonist, selle valmimiseni keskendutakse uue ajutise näituse loomisele tänastesse, renoveerimata ruumidesse. Filmimuuseumis alustati samuti uuendusprotsessiga. See hõlmab endas fuajee remonti, mis võimaldaks luua Filmimuuseumis toimuvate konverentside korraldamiseks kohandatud ja avarama ruumilahenduse. Sellega seonduvalt liigub Filmimuuseumi 0-korruse ajutiste näituste saal muuseumi kolmandale korrusele, ka selle muudatuse tarbeks on planeeritud sisearhitektuursed muudatused.

Kokkuvõttes oli 2024. aasta Sihtasutuse Eesti Ajaloomuuseum jaoks edukas, eesmärkide täitmist saab hinnata väga heaks ning võrreldes aastaga 2023. kasvas nii külastajate arv, teenitud omatulu kui ka paranesid muuseumi üldised majandusnäitajad.

2025. aastal toimuvad olulisemad sündmused:

- tegeletakse avanevate „Hansa hiilguse“ ja „Sulle on pärandus“ näituste teemauuringutega;
- jätkuvad tekstiilikogu, fotokogu ja heliplaatide kogu järeltegevused Maarjamäe hoidlates. Samuti jätkub uute kohakataloogide loomine MuISis ja esemete määramine uutele püsiasiukohtadele.

2.5. Sihtasutus Eesti Arhitektuurimuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Arhitektuurimuuseum põhikirjaline eesmärk on vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ja vahendada Eesti arhitektuuriga seotud materjali ning panustada seeläbi valdkonna arengusse ja professionaalsesse mõtestamisse.

2024. aastal asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Arhitektuurimuuseum ülesanded. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjalise eesmärgi täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutus Eesti Arhitektuurimuuseum alustas tööd 01.06.2024. Sihtasutus võttis üle varasema riigimuuseumi Eesti Arhitektuurimuuseumi kogud, töötajad ja varad täies koosseisus. 2024. aasta oli organisatsioonile paljuskki uute rutiinide ja töökordade rakendamise aasta.

2024. aastal toimus Eesti Arhitektuurimuuseumis viis näitust: kaks näitust suures saalis, kaks näitust galeriil ja üks näitus korraga suures saalis ja galeriil. Nendest muuseumi produtseeritud oli neli, ühe korraldas Eesti Arhitektuurikeskus. Eesti Arhitektuurimuuseum korraldas 2024. aastal 54 publikule mõeldud sündmust, millest 37 toimus muuseumimajas ja 17 üle Eesti. Kokku sai publikusündmustest osa 2707 inimest, millest 1713 kohapeal ja 994 veebis. Haridusprogrammide rahastamise oluline koostööpartner on Tallinna Haridusamet. Veebruaris toimus näidisprogramm Tallinna Haridusameti töötajatele, tutvustamaks muuseumi haridusprogramme. Augustis osaleti KUMUs toimunud Muuseumihariduspäeval õpetajatele. Muuseumi haridustegevus on ligipääsetav ka erivajadustega osalejatele: muuseumi külastas 2 gruppi erivajadusega noori täiskasvanuid Astangu Rehabilitatsioonikeskusest ja Tallinna Rakendusliku Kolledži koostöös Tallinna Kadaka Põhikooliga.

Külastajate arv alates sihtasutuse tegevuse alustamisest (01.06.2024) oli **12 029** (piletiga külastajaid 8149, tasuta külastajaid 3880).

2024. aastal koostati kestliku muuseumi tegevuskava ning tegevuspõhimõtted, et esitada taotlus rohemuuseumi märgise pälvimiseks 2025. aastal. Selle käigus rakendatakse juba mitmeid kestliku muuseumi põhimõtteid: materjalide taaskasutus näituste ehitamise juures, keskkonnasäästlike materjalide eelistamine trükitööde tellimises ning prügisorteerimine.

Sihtasutus on alustanud edukalt tegevust, üleminek riigimuuseumilt toimus sujuvalt. Kokkuvõttes on Sihtasutus Eesti Arhitektuurimuuseum oma eesmärgi 2024. aastal väga hästi täitnud.

2025. aasta olulisim eesmärk on kinnitada sihtasutuse 2025–2030 arengukava, mis lähtuvalt asutaja ootustest seab fookused ja eesmärgid järgmiseks perioodiks. Seoses vajadusega uuendada muuseumi ekspositsioonipindasid, on 2025. aastal plaanis korraldada ideekonkurss. 2025. aastal koostatakse külastaja profiilide ja ligipääsetavuse analüüs ning projekteeritakse välialade lahendus, mis uuendab muuseumi välisviidandust ning tõstab ligipääsetavust erinevatele külastusgruppidele. Pärast analüüsi ning projekteerimist on plaanis otsida rahastust projekti teostamiseks. 2025. aastal alustab muuseum kolmeaastast Erasmus+ rahvusvahelist projekti vähemate võimalustega noortele muuseumisse ligipääsetavuse tõstmiseks ning läbi parimate praktikate ning uute lahenduste arendamise teevad koostöös seitsme Euroopa riigi noorte- ja mäluasutused samme muuseumi ligipääsetavuse ning noorte kaasamise tõstmiseks.

2.6. Sihtasutus Eesti Draamateater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Draamateater põhikirjalised eesmärgid on:

- eesti rahvuskultuuri rikastamine ja eesti kultuurimõtte ning eesti keele hoidmine ja edendamine kutselise teatrikunsti viljelemise kaudu;
- ühiskonna muutuste ja inimeksistentsi igaveste küsimuste mõtestamine vaataja jaoks;
- eri vaatajarühmadele võimaluste loomine kultuurist osasaamiseks;
- võimaluste loomine maailma teatrikunsti tutvustamiseks eesti vaatajale, Sihtasutuse Eesti Draamateater ja eesti teatrikunsti tutvustamine väljaspool Eesti Vabariiki.

Teater täidab eesti kultuuris rahvusteatri missiooni. Eesti teatrikunst ja -kultuur vajavad jätkuvalt Sihtasutuses Eesti Draamateater töötavate loome- ja muude töötajate ning teatriga koostööd tegevate näitekirjanike professionaalset panust. Seetõttu on sihtasutuse tegevuse jätkamine vajalik ja teatri toimimine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aastat kõrge inflatsioon ja hinnatõus mõjutas teatri tegevust: nagu mitmel eelmisel aastalgi kasvasid teatri majandamiskulud, kasvas surve omatulu teenimiseks ja piletihindu tõsteti. Keerulisest majandusolukorrast hoolimata täitis teater jätkuvalt oma olulisi sisulisi eesmärgi, nagu uue eesti dramaturgia, klassika ja kõrgetasemelise kaasaegse maailmadramaturgia lavastamine, erinevate vaatajagruppide kultuurivajaduste rahuldamine, kõrgetasemelise tänapäevase teatrikunsti loomine

2024. aastal oli repertuaaris 33 lavastust (koos aasta jooksul maha läinud ja esietendunud lavastustega). Eesti dramaturgia valik on mitmekesine ja uusi algupärandeid lisandub pidevalt, need moodustavad repertuaarist stabiilselt umbes kolmandiku või enamgi. Pidevalt on repertuaaris vähemalt üks lastelavastus.

2024. aastal anti 482 etendust ja korraldati lisaks 69 muud üritust. Statsionaaris anti 403 etendust ja väljaspool teatrimaja 79 etendust. Piletiga külastajaid oli **122 208** (2023. a 132 131). Saalide keskmine

täituvus oli 94% ja keskmine piletihind 24,77 € (ilma käibemaksuta). Piletitulu kogunes 3 027 625 eurot (ilma km-ta).

Külastetendusi anti Eestis Tartus, Viljandis, Kuressaares, Rakveres ja Pärnus. Koolinoortele toimus 20 töötuba, osales kokku 336 inimest.

2024. aasta ehitus- ja remontööde investeeringute plaanid sõltusid suuresti töödeks planeeritavatest rahadest. Teostatud sai pikalt etteplaneeritud tegevused kui ka avariilise iseloomuga tööd.

Kokkuvõttes oli Sihtasutuse Eesti Draamateater 2024. aasta tegevus edukas ning eesmärkide täitmine hea.

2.7. Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Filharmoonia kammerkoor põhikirjaline eesmärk on muusikakultuuri edendamine, tutvustamine, salvestamine ja propageerimine.

2014. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor (edaspidi ka *EFK* ja *sihtasutus*) võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Filharmoonia Kammerkoor funktsioonid kontsertide, festivalide, seminaride, konkursside ja muude kultuuriürituste korraldaja ning eesti helikultuuri jäädvustajana. Eesti Filharmoonia Kammerkoori näol on tegemist rahvusvaheliselt tunnustatud muusikakollektiiviga, kes pakub Eesti publikule võimalust saada osa eesti ja maailma muusikakultuuri paremikust ning samal ajal on nii eesti heliloojate kui Eesti riigi tutvustaja kogu maailmas. Koor on tööandjaks professionaalsetele eesti muusikutele. Sihtasutus tegutseb nende eesmärkide saavutamise nimel ning koori tegevuse jätkumine on vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

EFK andis 2024. aastal kokku **57** kontserti **32 377** külastajale (2023. a 45 kontserti 32 252 külastajale, 2022. a kokku 49 kontserti 29 310 külastajale, 2021. a 45 kontserti (koos striimidega) kokku 22 682 külastajale, 2020. a 31 kontserti 14 486 külastajale). Nendest Eestis toimus **27** kontserti **11 831** külastajale (2023. a 21 kontserti 7922 külastajale, 2022. a 28 kontserti 10 280 külastajale, 2021. a 30 kontserti 6620 külastajale ja 2020. a 23 kontserti 6986 külastajale) ning välisriikides 30 kontserti 20 546 külastajale (2023. a 24 kontserti 24 330 külastajale, 2022. a 21 kontserti 19030 külastajale, 2021. a 15 kontserti 15 150 külastajale, 2020. aastal 8 kontserti 7500 külastajale). Eestis esineti: Tallinnas (14), Tartus (8), Laulasmaal, Pärnus, Viljandis, Haapsalus ja Alatskivil. Väliskontserdid toimusid 13 riigis: Läti (1), Leedu (1), USA (3), Kanada (1), Saksamaa (2), Belgia (6), Prantsusmaa (1), Hollandis (6), Soome (3), Türgi (1), Iirimaa (2), Kreeka (2), Šveits (1).

EFK 2024. aastat iseloomustab koostöö. Palju eriprojekte viidi läbi tänu headele koostööpartneritele nii Eestis kui välisriikides. Muusika ja loomevaldkonnas valmistati ette kontserdi- ja salvestusprojekte lisaks Tallinna Kammerorkestrile ja ERSO-le ka mitme väliskoori ja -orkestriga, sh Flandria Sümfooniaorkester, Concerto Copenhagen, Helsingi Kammerkoor, segakoor Latvija. Lisaks korraldati Eestis esmakordselt Rhodos-Reval kultuurisündmuse koostöös Prantsuse ja Kreeka partneritega. Suursündmuseks kujunes koostöö Jaapani multitalendi Ryoji Ikedaga tema esimese heliteose esiettekandel ning kontserdid koos Concerto Copenhageniga Eestis.

EFK voogedastuskanalis Spotify kontol oli 2024. aastal esituskordade arv 3,32 miljonit (2023. aastal 3,2 kuulamist). Kuulajad oli 178 riigist (sama 2023. aastal). Kuulajate arv oli 652 967 (2023. aastal 664 300 kuulajat). EFK Spotify kanalil oli 2024. aastal jälgijaid 7264 (2023. aastal 6372). Kuulati kokku 177 000 tundi. 2024. aastal oli EPCC.TV lehel külastusi kokku 15 896 (2023. aastal külastusi 7738).

Unikaalseid vaatajaid oli 7326 inimest (2023. aastal 5212). Külastusi 78 erinevast riigist (kõige enam USA-st, Hongkongist, Singapurist, Hiinast, Saksamaalt ja Eestist).

Oma kontserttegevuses nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt lähtub EFK järgnevatest põhimõtetest:

- säästvad reisimeetodid;
- kohalik koostöö;
- digitaalne noodimaterjal;
- energia ja ressursside haldamine, jäätmete vähendamine.

Kokkuvõttes oli Sihtasutuse Eesti Filharmoonia Kammerkoor 2024. a eesmärkide täitmine väga hea.

Eesti Filharmoonia Kammerkoor keskendub 2025. aastal palju Arvo Pärdi ning Veljo Tormise repertuaariga seonduva kontserttegevuse läbiviimisele maailma kõige nimekamates kontserdisaalides nagu Pariisi Filharmoonia, Barbican Centre, Elbphilharmonie, Carnegie Hall jpt. Kontserdid on nii *a cappella* kui ka orkestritega: ERSO, TKO, EFO, Flandria Sümfooniaorkester, Concerto Copenhagen ja Academy of Ancient Music.

2.8. Sihtasutus Eesti Filmi Instituut

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut (edaspidi ka *EFI*) põhikirjaline eesmärk on Eesti rahvusliku filmikultuuri säilitamine ja arendamine.

Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut peamised ülesanded on toetada eesti rahvusliku filmi tootmist ja turundamist ning pärandi haldamist. Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut olemasolu on filmivaldkonna esmavajadus ja arengule kasulik. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on seatud pikaajalise põhikirjalise eesmärgi täitmiseks sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aastal jagunesid tegevused järgnevalt: filmide tootmise ja eesti filmide publiku kaasamise toetamine; filmikirjaoskuse ja pärandi propageerimine, EFI ja Filmiarhiivi voogedastusplatvormi Arkaader haldamine, välisprojektidele suunatud tagasimakse toetuskava Film Estonia administreerimine, Loov Euroopa Media Eesti ning kino Artis tegevus.

Väljapaistvaim rahvusvaheline saavutus oli režissööride Tushar Prakash ja Anna Hints lühimängufilmi „Sannapäiv“ maailmaesilinastus Cannesi filmifestivali La Semaine de la Critique'i lühifilmide eriprogrammis.

2024. aastal vaatas kinodes filme **2,47 miljonit** piletiga vaatajat (2023 vaatajate arv 2,82 miljonit) ja kassatulu oli 18,38 miljonit eurot (2023 kassatulu 20,98 miljonit). Eesti filmide turuosa langes oluliselt, moodustades 13,11% kogu vaatajate arvust (2023 oli see 21,7%).

2024. aastal oli Eesti kinolevis kokku rohkem filme kui eelmisel aastal – 446 filmi (424 aastal 2023), millest 285 olid uued. Eesti filme esilinastus rohkem - 64 filmi (54 aastal 2023) ning neist uusi filme oli 29. Eesti filmid kogusid kokku 323 741 vaatajat (613 227 aastal 2023) ja piletitulu oli 2,3 miljonit eurot (4,2 miljonit aastal 2023). Keskmine piletihind püsis sama 7,4 eurot. Kinokülastusi inimese kohta oli 1,8.

Tootmisosakonna sihttoetuste eelarve 7 067 000 eurot kasvas 2023. aasta eelarvega võrreldes 950 000 euro võrra. Tootmisosakonna antavad toetusliigid on stsenaariumitoetus, arendustoetus ja

tootmistoetus, dokumentaalsarja puhul järeldootmine:

- stsenaariumitoetuse taotlusi esitati 54 (2023. a 27; 2022. a 36) ja toetus eraldati 17 (2023. a 6; 2022. a 15) stsenaariumi kirjutamiseks;
- arengutoetustest esitati 19 (2023. a 11; 2022. a 11) mängufilmi arendustoetuse taotlust, millest toetus anti 7 (2023. a 6; 2022. a 6) filmile;
- dokumentaalfilmide arendustoetuse taotlusi esitati 23 (2023. a 21; 2022. a 13) ja toetused anti 9 (2023. a 9; 2022. a 9) filmile;
- animafilmide arendustoetuse taotlusi esitati 14 (2023. a. 19; 2022. a 12) ja toetused eraldati 5 (2023. a 8; 2022. a 8) lühianimafilmile;
- TV-minisarja toetuse taotlusi esitati 12 (2023. a 8; 2022. a 9), millest toetus eraldati kolmele (2023. a 4; 2022. a 9);
- mängufilmide tootmistoetuste taotlusvoorust esitati 15 mängufilmi tootmistoetuse taotlust (2023. a 15), millest toetused anti kuuele projektile (2023. a 6; 2022. a 15 taotlust ja toetati 4);
- dokumentaalfilmide tootmistoetuse taotlusi esitati 18 (2023. a. 16; 2022. a 22), toetuse sai neist 8 (2023. a. 7; 2022. a 10 projekti);
- animafilmide tootmistoetuse taotlusi esitati 10 (2023. a 11; 2022. a 12) ning toetused eraldati 7 (2023. a 8; 2022. a 8) filmile;
- lühimängufilmide tootmistoetuste taotlusi 15 (2023. a 10; 2022. a 15) ning toetuse sai 3 (2023. a 3; 2022. a 4) filmi;
- vähemuskaastootmistele puhul esitati 31 (2023. a 19; 2022. a 23) taotlust ja toetuse said 10 (2023. a 7; 2022. a 7). Filmide peatootjamaad olid Soome, Läti, Leedu, Poola ja Šveits.

Levitoetust eraldati 5 täispikale mängufilmile, 1 täispikale vähemuskaastootmises valminud mängufilmile, 1 animafilmide lühifilmikassetile ja 8 täispikale dokumentaalfilmile. Lisaks said 7 filmi toetust ka vaegkuuljate subtiitrite ja kirjeldustõlgete tegemiseks. Euroopa väärtfilmi levitoetused eraldati kuuele väärtfilmilevitajale – A One Estonia, BestFilm, EstinFilm, Filmstop, MTÜ Otaku ja Secret Film Club. 2024. aastal eraldas EFI ka toetust väärtfilmikinodele ja toetuse said Elektriteater, Võru kino Kannel, Thule kino Kuressaares ning kino Sõprus.

2024. aastal taastus tavapärase festivalide ja filmiturgude rutiin. Aasta algas Berliini filmituruga, kus pärast 2023. aastal toimunud Balti fookust jätkasid Eesti, Läti ja Leedu omavahelist tugevat koostööd. Cannes'i filmiturul oli EFI esindatud oma paviljoniga, mis paigutus esmakordselt kõrvuti Läti ja Leedu paviljonidega. Korraldati ühine Happy Hour rahvusvahelise filmitööstuse esindajatele ning toimusid mitmed Eestiga seotud eriuuritud. Esimaks oli Eesti lühifilm „Sannapäiv“ valitud linastuma Critics Week programmi. Kaks Eesti noort filmitootjat osalesid Locarno filmifestivali filmitööstuse programmis Match Me! Samuti osales üks Eesti filmitootja Producer's Link programmis, mille korraldajaks on Young Horizons Industry Varssavis ning Cinekid Hollandis. 2024. aastal jätkus Anna Hints'i dokumentaalfilm „Savvusanna sõsarad“ rahvusvaheline kinolevi, mängufilm „Nähtamatu võitlus“ jõudis Ameerika kinolevisse (Kino Lorber), lühifilmi „Sannapäiv“ linastus Cannes'is andis jõulise tõuke filmi rahvusvahelisele levile, mida haldab rahvusvaheline müügiagent Salaud Morriset.

2024. aastal toetati järgmisi Eestis toimuvaid filmifestivale: DocPoint Tallinn, Naiste Ööde filmifestival NÖFF, Haapsalu õudus- ja fantaasiafilmide festival ehk HÖFF, Valga Hot Shorts lühifilmide festival, Üleriigiline õpilaste tudengifilmide festival PEFF, soome-ugri filmifestival FUFF, Matsalu loodusfilmide festival, Pärnu dokumentaal- ja teadusfilmide festival ja mitmeid teisi.

Väga suur läbimurre on seotud pärandifilmide osalemisega festivalidel, eesmärgiga suurendada Eesti filmi nähtavust rahvusvahelisel tasandil. Eesti filmide, filmipärandi ja filmihariduse kättesaadavuse suurendamise eesmärgil koostöös Rahvusarhiiviga ellu kutsutud voogedastusplatvorm Arkaader leiab ka üha laiemat kasutust ja tuntust. Digiteerimise, filmialase uurimistöö ja filmihariduse toetustena anti välja 130 460 eurot.

Aastal 2024 esitati Film Estoniale 8 taotlust: 7 mängufilmi ja 1 teleseriaal. Taotlusi oli küll eelneva

aastaga võrreldes vähem, aga projektid olid omakorda palju suuremad ja eelarved kõrgemad. Taotlejate tootmispartneriteks on Hollandi, Soome, Läti, UK ja USA filmitegijad. Plaanilisi Film Estonia tagasimakseid tehti 14 projektile. Nendest suurimad olid Soome film „Sisu 2“ ja Hollywoodi stuudio Warner Bros ja Paramount+ projekt „The Department“ (tööpealkiri). Kokku tehti Film Estonia väljamakseid 5 932 504 eurot (eelarve 6 mln eurot).

Eesti Eurimages'i telesarjade pilootprojekti raames sai 2024. aastal toetuse Eesti-Itaalia-Läti-Saksamaa koostööprojekt, ajastudraama „Detektiiv von Fock“ (tootja 360 Meedia ja Jevgeni Supin). MEDIA programm on jõudnud oma praeguse programmi (2021–2027) keskpaika. Kolme aastaga on Eesti audiovisuaalvaldkonnale eraldatud märkimisväärne hulk eurotoetusi. 2022. aastal – 1 270 496 eurot, 2023. aastal – 985 047 eurot ja 2024. aastal – 1 505 017 eurot.

Kuigi üldine kinokülastatavus oli Eestis languses, suutis kino Artis võrreldes 2023. aastaga külastajate arvu 3,6% võrra kasvatada. 2024. aastal toimus Artise kinos tavarepertuaari ja eriprogrammidega kokku 4031 avalikku seanssi (2023. a – 4039) ja näidati 536 erinevat filmi (2023. a – 495), mis meelitasid kinno 80 359 vaatajat (2023. a – 77 588).

Kokkuvõttes võib Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut 2024. a eesmärkide täitmist hinnata heaks.

Sihtasutus Eesti Filmi Instituut võttis 2024. aastal vastu uue arengukava ja vastavalt sellele toimuvad struktuuris muudatused alates 2025. aastast. Alates 2025. aastast laienevad Tallinnfilm OÜ põhikirjalised tegevusalad: lisaks kinofilmide linastamisele, hakkab osaühing tegelema filmi tootmiskompleksi arendamisega. Seega mõjutab alates 2025. aastast Tallinnfilm OÜ tegevust ja majandustulemusi filmi tootmiskompleksi ehitus- ja arendusprojekt.

2.9. Sihtasutus Eesti Kontsert

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Kontsert põhikirjaline eesmärk on eesti muusikakultuuri säilitamine ja arendamine ning erinevate võimaluste loomine kõrgetasemelisest kultuurielust osasaamiseks.

2014. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Kontsert (edaspidi ka *Eesti Kontsert* ja *sihtasutus*) võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Kontsert funktsioonid muusikakultuuri arendamisel ja mitmekesistamisel. Eesti Kontsert on kontserdiorganisatsioon, kes haldab unikaalset kontserdisaalide võrgustikku, mis koosneb Tallinnas, Pärnus, Jõhvis, Tartus ja Peterburis asuvatest kontserdisaalidest. Samuti kuuluvad Eesti Kontserdi koosseisu nii Eesti Rahvusmeeskoor kui ka vanamuusikaansambel Hortus Musicus.

Riigi osalemise vajadus Sihtasutuses Eesti Kontsert tuleneb vajadusest tagada kultuurist, sh kõrgetasemelisest muusikaelust osasaamise võimalus üle Eesti, samuti tagada noore muusikapubliku pealekasv ning luua siinsetele interreetidele esinemisvõimalusi nii Eestis kui välismaal ja rikastada Eesti kultuuripilti rahvusvahelise muusikaelu paremikuga. Sihtasutus tegutseb nende eesmärkide saavutamise nimel ning kontsertorganisatsiooni tegevuse jätkumine sihtasutuse vormis on vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutus Eesti Kontsert jätkas 2024. aastal oma põhieesmärgi täitmist – kvaliteetse muusikakultuuri edendamist ja kontserdielu mitmekesistamist nii Eestis kui ka rahvusvahelisel tasandil.

Eesti Kontsert korraldas 2024. aastal **657 kontserti** (2023. a 743 kontserti, sh 417 koolikontserti ja 326 nn tavapärase kontserti). Kontserte külastas **151 116** (2023. aastal 202 037) inimest. Omatulu suudeti kasvatada kuni 3,8 miljoni euroni (+ 1% võrreldes 2023. aastaga).

Koolikontsertide programm pakkus muusikaelamusi koolinoortele üle Eesti, hõlmates erinevaid žanre ja hariduslikke elemente, et äratada noortes huvi klassikalise ja nüüdismuusika vastu. Kuigi programm jõudis endiselt suure hulga noorteni, on viimase aasta jooksul toimunud teatav mahtude korrigeerumine – kontsertide arv vähenes 12% ning kuulajate hulk 25%.

Eesti Kontsert koos Eesti Rahvusmeeskooriga tellis 2024. aastal kokku 13 uudisteost.

Ekspordi osas jätkas Eesti Rahvusmeeskoor oma rahvusvahelise tuntuse kasvatamist, esinedes Saksamaal, sealhulgas mainekas Hamburgi Elbphilharmonie's, kus koor esitas Šostakovitši 13. sümfooniat koostöös maailmakuulsa dirigendi Kent Naganoga. Eesti Rahvusmeeskoor andis 2024. aastal 48 kontserti (2023. aastal 53), sealhulgas oli mitmeid rahvusvahelisi esinemisi. Varajase muusika ansambel Hortus Musicus jätkas oma pikaajalist traditsiooni ja tõi publikuni 24 kõrgetasemelist kontserti (2023. aastal 27), sealhulgas mitmeid unikaalseid kontserdisarju.

2024. aastal oli Saaremaa ooperipäevade peaesineja Kataloonia ooper. Sündmus tõi Saaremaale 1200 välituristi, peamiselt Soomest ja Saksamaalt, aga ka teistest Euroopa riikidest ning lisaks ka kaugemalt – USA-st, Lõuna-Koreast ja Indoneesiast. Sellele lisandus paarsada delegaati. Väliskülaliste arv moodustab märkimisväärse osa Saaremaa ooperipäevade külastanud ooperihuviliste arvust.

Eesti Kontserdi rahvusvahelist rolli ja kaalu näitas ilmekalt tantsust, videokunstist ja muusikast läbi põimunud projekt „Dancing Glass“. 2024. aasta kevadel Roomas esietendunud ning seejärel mitmetes suurlinnades ja ka Tallinnas ja Tartus lavale jõudnud projekt sidus maitsekaks tervikuks legendaarse Philip Glassi 12 klaverietüüdi, tantsu- ning videoinstallatsioonid.

Eesti Kontsert on esindatud neljas kontserdimajas üle Eesti - Tallinnas, Tartus, Pärnus ja Jõhvis - olles regionaalse kultuurielu üks tugisambaid. Strateegiliselt on sihtasutuse eesmärk mitte ainult hoida ja arendada nende kontserdimajade kvaliteeti, vaid ka laiendada oma mõju väiksematesse linnadesse ja maapiirkondadesse, tagades, et kõrgetasemeline muusika ja kultuur jõuaks võimalikult laia publikuni. Regionaalse kultuurielu mitmekesistamiseks ja kohalike kogukondade kaasamiseks jätkati 2024. aastal mitmete kontserdisarjade ning eriprojektidega väiksemates paikades. Lisaks koostööle kohalike omavalitsuste ja kultuuriseltsidega panustas Eesti Kontsert regionaalsesse arengusse haridusprogrammide ja töötubade kaudu, et tugevdada noorte muusikahuvi ja pakkuda inspiratsiooni uuele põlvkonnale. Kuna kultuurikoostööd Venemaa Föderatsiooniga ei toimu, siis Peterburi Jaani kirikus 2024. aastal kontserte ega muid kultuurilisi tegevusi ei toimunud.

2024. aastal jätkati teadlikku suunda keskkonnasäästlikkuse edendamisel, vähendati trükimaterjalide kasutamist ning laiendati digilahenduste rakendamist nii kontserdikorralduses kui ka publikule suunatud kommunikatsioonis. Energiatõhususe parandamiseks uuendati kontserdimajade ventilatsiooni- ja valgustussüsteeme, lisaks on suundumus viia suurem osa valgustusest LED-tehnoloogiale, mis vähendab elektritarbimist ja pikendab seadmete kasutusiga. 2024. aastal jätkati kontserdimajade füüsilise ligipääsetavuse arendamist, parandati invatõstukite ja kaldteede süsteeme ning uuendati publikule suunatud taristut, et muuta külastajakogemus mugavamaks ka liikumispuudega inimestele. Lisaks füüsilisele ligipääsetavusele keskenduti ka digitaalse ligipääsetavuse parandamisele.

Kokkuvõttes oli Sihtasutuse Eesti Kontsert 2024. a eesmärkide täitmine hea. Vaatamata keerulisele makromajanduslikule keskkonnale oli tegevus stabiilne, suudeti leida uusi rahastusallikaid ja optimeerida kulusid ning tagati organisatsiooni jätkusuutlik areng.

2025. aasta peamised tegevussuunad on:

- ligipääsetavuse parandamine;
- rahvusvaheline koostöö ja nähtavuse suurendamine;

- keskkonnasäästlikkus ja energiatõhususe suurendamine;
- haridus ja järelkasvu toetamine.

2.10. Sihtasutus Eesti Kunstimuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Kunstimuuseum (edaspidi ka *sihtasutus* või *EKM* või *muuseum*) põhikirjaline eesmärk on Eesti professionaalse kunsti ja väliskunsti ning sellega seotud materjali kogumine, säilitamine, uurimine ning vahendamine hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel.

2016. aastal asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Kunstimuuseumi funktsioonid Eesti professionaalse kunsti ja väliskunsti kultuuripärandi uurijana, kogujana, säilitajana ja vahendajana. Muuseum haldab ja täiendab Eesti suurimat kunstikogu alates keskajast tänapäevani. Väga oluline on seejuures ka Eesti kunsti tutvustamine välismaal ja teiste riikide kunsti toomine Eestisse. Sihtasutus on ühendav institutsioon, mille alla kuuluvad Kumu kunstimuuseum, Kadrioru kunstimuuseum, Mikkeli muuseum, Niguliste muuseum ja Adamson-Ericu muuseum. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aasta külastajate üldarv oli **352 977** (2023. a 354 032, 2022. a 213 934).

EKMi filiaalides avati kokku 17 uut näitust: Kumu kunstimuuseumis 10 (sh 4 projektiruumi näitust), Kadrioru kunstimuuseumis 2, Mikkeli muuseumis 2, Adamson-Ericu muuseumis 2, Niguliste muuseumis 2. Nendest 8 näitust valmisid rahvusvahelises koostöös. Avatud oli 8 püsiekspositsiooni. Lisaks avati 4 näitust väljaspool Eestit („Värvide tantsud. Eesti ja Soome modernism“ Eesti saatkonnas Helsingis, „Raamist lahti. Leis, Tabaka, Rožanskaitė“ Vytautas Kasjulise Kunstimuuseumis Vilniuses, „España Blanca y Negra. Hispaania maastikud Fortunyst Picassoni“ Läti Rahvuslikus Kunstimuuseumis ja „Paralleelid. Eesti ja Soome modernistlik kunst“ Nelimarkka muuseumis Alajärvil, Soomes).

Viies filiaalis toimus kokku 1482 haridusprogrammi (muuseumitunnid jm), milles osales 24 040 õpilast eelkoolist gümnaasiumini. Kaheksas üle-eestiline muuseumihariduse infopäev „Tasakaalus“ toimus Kumu kunstimuuseumis, osales 22 muuseumi üle Eesti, kontaktsest messist võttis osa üle 260 õpetaja; toimus 26 töötuba, kus muuseumid tutvustasid oma programme. Aitan Lapsi Fondi toel jõudis EKMi viide filiaali 3219 õpilast, kes osalesid 180 muuseumitunnis. 2024. aastal olid erilise tähelepanu all erivajadustega lapsed. 2024. aastal suurenes koolide arv, kes külastavad muuseumi Kultuurirahvaste toetusega, eriti Lõuna- ja Lääne-Eestist.

Kõikides filiaalides toimus hulgaliselt publikuprogramme. Kumu stuudiotest toimus aasta jooksul 417 programmi/õpituba, kus osales 3170 külastajat. Kumu kunstimuuseumis viidi läbi näitustega seotult 359 üksiküritust 9603 osalejale. Sarjades toimus kokku 95 programmi, kus osales 1452 last, täiskasvanut või erivajadustega inimest.

Teadustöö keskendub neljale peamisele uurimissuunale ning töös on viis suuremat teadusprojekti ja mitmed teadustööle põhinevad näitused. Uueks ja laiemapõhjaliseks uurimissuunaks on EKMi kogude provientsiuuringud, mille fookuses on EKMi kogude kujunemine ja koosseis alates muuseumi loomisest 1919. aastal.

Tervikuna oli muuseumi müügitulu suurem kui 2023. aastal ulatudes 2,78 miljoni euron. EKMi poodidele eesmärgiks seatud käibenumbrid saavutati ja ületati. 2024. a käibeks kujunes 333 451 eurot,

mis jääb samasse suurusjärku kui 2023. aastal. Võib täheldada, et vaatamata väikesele muuseumipiletite hinna tõusule on külastatavus väga heal tasemel, kuid lisateenuseid ja -tooteid tarbitakse ettevaatlikumalt.

Kokkuvõtvalt on Sihtasutus Eesti Kunstimuuseum 2024. aastal täitnud oma eesmärgi väga hästi.

2.11. Sihtasutus Eesti Meremuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Meremuuseum (edaspidi ka *muuseum* või *sihtasutus* või *Meremuuseum*) põhikirjaline eesmärk on Eesti merenduse ajalooga seotud materjali kogumine, säilitamine, uurimine ning vahendamine hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel.

2017. aastal asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Meremuuseumi funktsioonid Eesti merenduse ajalooga seotud kultuuripärandi uurijana, kogujana, säilitajana ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang sihtasutuse eesmärkide täitmisele lähtudes asutaja ootustest

Sihtasutus täitis 2024. aastal enamuse asutaja ootustes määratud eesmärkidest. Võtmenäitajatest:

- 1) omatulu suurenes, moodustades kogutuludest 34% (2023 oli 31%);
- 2) külastajate rahulolu oli 8,4 (sama, mis 2023). Ootus on saavutada 8,8;
- 3) töötajate rahulolu kasvas 83% (TRIPODi terviseuuring max 100%, 2023 oli vastavalt 79%).

Kogude hoidmine vastab nõuetele ja läbi viidi 3 uurimis-teadusprojekti. Esmakordselt mõõdeti Muinsuskaitseameti metoodika alusel hoidla säilitustingimuste vastavust nõuetele:

- hoone ja ruum: sobilike tingimustega 36%;
- ehitustehniline seisukord: sobilike tingimustega 63%;
- füüsiline turvalisus: sobilike tingimustega 100%;
- tuleohutus: sobilike tingimustega 100%;
- keskkonnatingimused: sobilike tingimustega 16%;
- biokahjustused: sobilike tingimustega 19%.

2024. aasta suurimaks projektiks oli Lennusadama püsiekspositsiooni uuendamine. Koos uuenenud püsiekspositsiooniga avanes Lennusadama näitus „Hävitajad Lennuk ja Wambola. Mitme riigi teenistuses“. Alates sügisest oli samas väljas näitus „Estonia – ühe laeva lugu“. Ajutistest näitustest suurim oli hilissügisel avatud „Kuulsad mereretked. Eurooplaste maailmapildi avarumine“. Lisaks oli avatud mitmeid väikenäitusi nii Paks Margareetas, kui ka väliskeskkonnas (Naissaarel), samuti partnerite juures (Sillamäe Muuseumis, Rahvusrhiivis Tartus, Paide kultuurimajas, Harjumaa Muuseumis). Näitustegevuse osaks olid ettevalmistused 2025.–2030. aastate näituseprojektideks.

Külastajate arv tervikuna vähenes, kokku **220 833** (2023. a vastavalt 251 156): Lennusadamas (-39 275), Paks Margareetas (+8952). Võrreldes seatud sihttasemega oli ootus, et tervikuna muuseum kasvatab külastajate arvu (sihttase 285 000), kuid arvestama peab, et 2024 oli Lennusadam kuni mai keskpaigani seoses püsiekspositsiooni uuendamisega külastajatele suletud. Seetõttu vähenes ka haridusprogrammides osalenud õpilaste arv (-4126), samal ajal haridustegevustes osalejate rahulolu pakutud teenusega on tõusnud (4,8 palli 5st). 2023. a toimus Paksus Margareetas 151 muuseumitundi, kuid 2024. a üle 220, kuna Lennusadama remonditööde ajaks suunati töö teravik just sinna; samal

põhjusel toimus 2024. a võrreldes eelneva aastaga rohkem muuseum kohvris külalistunde (5 vs 45 tundi).

Uurimistulemuste publitseerimisel ilmusid eelretsenseeritud artiklid meresõjanduse ja merearheoloogia suunal, kajastades nii arhiivitööd kui ka arheoloogilisi (sh allveearheoloogilisi) välitöid laevavrakkidel. Uurimistegevused jätkusid Lootsi tänava vrakil, mis hõlmasid ennekõike laeva puhastamist ja konserveerimistegevusi.

Muuseum on keskkonnahoidlik ja kasutab „Rohelise võtme“ märgist; küberhügieeni testi läbinute arv on 90% (varasemalt 70%). Nõukogu tellis 2024. aastal sisse siseauditi ning viis läbi arenguevestluse juhatuse liikmega.

Nõukogu hinnang muuseumi tööle on **hea** (4-pallilisel skaalal ootustele mittevastav; rahuldav; hea; väga hea).

2025. aasta peamised eesmärgid on:

- tuua inimesed korduvalt muuseumisse tagasi ja pakkuda neile kvaliteetset külastuskogemust;
- saavutada Meremuuseumi teadusasutusena evalveerimine, tõstes seeläbi muuseumi teadustegevuse rahvusvahelist haaret ja tõsiseltvõetavust;
- suurendada Meremuuseumi organisatsioonilist ja majanduslikku efektiivsust ning tagada muuseumi finantsiline vastupanuvõime kärbeta tingimustes.

2.12. Sihtasutus Eesti Noorsooteater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Noorsooteater põhikirjalised eesmärgid on:

- toetada mitmekülgsete ja kunstiliselt kõrgetasemeliste tegevuste abil õnneliku, terve ja harmoonilise inimese ning ühiskonna kujunemist Eestis luues ning esitades lastele, noortele ja täiskasvanutele kunstiväärtuslikke lavastusi ning korraldades muid sündmusi;
- hoida, arendada ja levitada nukukunste ning tutvustada nii Eesti kui maailma nukuteatrikunsti ajalugu (sh erinevaid nukutehnoloogiaid).

2012. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Noorsooteater (algselt nimega Sihtasutus NUKU) (edaspidi ka *sihtasutus*) võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Riikliku Nukuteatri funktsioonid teatrikuultuuri edendaja ja kandjana. Teatri eesmärk on mitmekülgne ja professionaalne teatritegevus – omanäoliste, kunstiliselt kõrgel tasemel, harivate ja silmaringi avardavate ning väärtuslikku elamust pakkuvate nuku- ja visuaalteatri lavastuste loomine erinevatele vanuse- ja sihtgruppidele. Teatri tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjalise eesmärgi täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aastal esietendus **8** (2023. a 7, 2022. a 7) uuslavastust. Aasta jooksul anti **508** (2023. a 500, 2022. a 481) etendust, mida külastati **71 943** korda (2023. a 69 292). Saalide täituvus, oli **87,22%** (2023. a 86,7%, 2022. a 79,9%).

Aastal 2024 jätkati Nukuteatrimuuseumi püsiekspositsiooni uuendamisega ja valmis nukuteatrit, kui teatriliki tutvustav rändnäitus. 2024. aastal kogus muuseum **20 112** külastuskorda (2023. a 19 432, 2022. a 16 523). Rändnäitusele jõudis 13 541 külastajat.

Aasta 2024 oli TreKil vaheaasta, mis tähendas ettevalmistuste tegemist 2025. aasta festivaliks. Balti visuaalteatrite esitlusfestival toimus seekord septembrikuus Vilniuses. Teatri jaoks oli tegemist taasiseseisvumisaja mastaapseima väljasõiduga. Festivalil osaleti kolme lavastusega, millega anti kokku 15 etendust.

Teatrihariduse valdkonnas on sihtasutus üles ehitanud nukuteatrit ja kaasaegsest visuaalteatrit tutvustava ning arendava hariduspüramiidi. Nii toimuvad nukuteatrimuuseumi teatringid kahes vanusegrupis (II -V klass ning VI-VIII klass, kokku 24 osalejat) ning noortestuudio õpe (IXXII klass, 13 osalejaga).

Ligipääsetavuse edendamiseks teostati invalifti hooldusremont, kohendatud on treppe (erimärgistus) ja lisatud käsipuid. 2024. aastal jätkati muuseumi erilahendusvalguse energiasäästlikumaks ehitamist. Samuti fassaadivalgustuse uuendamise ettevalmistamist projekti näol. Teostus on planeeritud aastasse 2025. Kaasajastati nukutöökoja värviruum ja Ferdinandi saal sai täiesti uude stangede juhtimissüsteemi. Kõikide elektriseadmete puhul eelistatakse soetuste tegemisel võimalikult energiasäästlikke lahendusi. Suur osa etendustegevusega seotud valgus-lahendusi on maksimaalselt energiasäästlikud. Ettevalmistamisel on ülejäänud maja energiasäästlikele lahendustele üleviimine

2024. aastat võib lugeda igati kordaläinuks. Seatud sisulised eesmärgid said täidetud ja mõõdetavad eesmärgid ületatud. Kokkuvõtvalt on hinnang Sihtasutus Eesti Noorsooteater 2024. aastal eesmärkide täitmisele väga hea.

2025. aasta osas teevad muret madalad töötasud ja konkurentsivõime tööturul ning vähene võimekus investeerida tehnika- ja töövahenditesse.

2.13. Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Riiklik Sümfooniaorkester põhikirjaline eesmärk on Eesti rahvusorkestrina eesti muusikakultuuri ja ennekõike sümfoonilise muusikakultuuri säilitamine ja arendamine.

2014. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Riiklik Sümfooniaorkester funktsioonid muusikakultuuri arendamisel ja mitmekesistamisel. Tegemist on vanima ja mainekaima regulaarselt tegutseva sümfooniaorkestriga Eestis (orkestri ajalugu ulatub 1926. aastasse). Riigi osalemise kaudu sihtasutuses tagatakse muuhulgas Eesti muusikakultuuri tippkollektiividele kaasaegsed ja konkurentsivõimelised tingimused tööks ja arenguks. Orkester on tööandjaks suurele hulgale professionaalsetele eesti muusikutele. Sihtasutus tegutseb nende eesmärkide saavutamise nimel ning orkestri tegevuse jätkumine sihtasutuse vormis on jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja asutajaõiguste teostaja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Aastal 2024 andis Eesti Riiklik Sümfooniaorkester (ERSO) kokku **101 kontserti** (2023. a 119, 2022. a 81 kontserti), kuulajate arv kokku **123 374** (2023. a 102 945, 2022. a 77 806).

2024. aasta kontsertide keskmes olid eesti heliloojad. Paljude kontsertide kavades oli üheks osaks elamusest eesti helilooja looming. Aasta jooksul esitas orkester kaheteistkümne eesti helilooja 13 uut teost, millest kuus oli heliloojatelt tellinud ERSO.

ERSO jaoks on oluline, et jõuaks iga eestlase juurde, ka nendeni, kes asuvad Eesti äärealadel või hoopis väljaspool meie piiri. Selleks on ERSO jätkanud iganädalaste Klassikaraadio ja ERSO TV ülekannetega ERSO korraldatud kontsertidest. Statistika näitab, et nende kanalite vahendusel on kuulajaid ja vaatajaid üle maailma. 2023. aastal loodud kammerkontsertide formaat on end tõestamas ning huvi väiksemate koosseisude kutsumise vastu väiksematesse Eesti piirkondadesse on kasvamas. Möödunud aastal andsid ERSO ansamblid (duost kvintetini) erinevates asukohtades kokku 15 kontserti. Kollektiivid külastasid kaheksat erinevat väikeasulat ning orkestriga anti kontserdid täissaalidele Vändras, Mustjalas ja Orul. Külastamata ei jäänud ka Pärnu ja Tartu kontserdimajad.

ERSO teeb aktiivset koostööd õppeasutustega laste ja noorte muusikahariduse parendamiseks. Välja on töötatud haridushommikute formaadi, koole kutsutakse lõunakontsertidele ning 2024. aastal käisid väiksemad kollektiivid koolides UNESCO koolikontsertide raames.

Selleks, et säilitada teose esmaettekannet ning tagada teosest kõrgetasemeline salvestus on ERSO võtnud enda südameasjaks rahvuskultuuri säilitamisel eesti heliloojate esmaettekandele tulevate teoste salvestamise, millega alustati 2024. aastal.

Viimase aastaga on lisaks teistele sotsiaalmeediakanalite jälgijate tõusule oluliselt suurenenud Spotify kuulajate hulk. Igakuiseid kuulamisi on Spotifys 30 000 ringis. Orkestris toimuvat saab jälgida erinevates sotsiaalmeediakanalites (Facebook, Instagram, Spotify).

Tähelepanu on pööratud nii keskkonnahoiu kui ka ligipääsetavuse suurendamise tegevustele.

Sihtasutuse Eesti Riiklik Sümfooniaorkester eesmärkide täitmist aastal 2024 saab hinnata väga heaks.

2025. aastal on plaanis keskenduda omatulude kasvule nii piletimüügi kui ka eratoetuste osas. Kogu eratoetuste struktuur läbib uuenduse ja täpsustatakse ka toetustega seotud ERSO-poolsed tegevused. Lisaks on ette näha kaks välissõitu ning fookus on ERSO 100. sünnipäeva ettevalmistavatel tegevustel.

2.14. Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum (edaspidi ka *sihtasutus* või *muuseum*) põhikirjaline eesmärk on Eesti ajaloo seotud kehakultuuri-, spordi- ja olümpiaalse materjali kogumine, säilitamine, uurimine ning vahendamine hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel ning olümpismi aadete ja sportlike väärtuste hoidmisele ja levitamisele kaasaaitamine.

2016. aastal riigi ning Eesti Olümpiakomitee asutatud sihtasutus võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Spordimuuseumi funktsioonid Eesti ajaloo seotud kehakultuuri- ja spordialase materjali kultuuripärandi uurijana, kogujana, säilitajana ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aasta oli Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi jaoks järjekordselt kõigi aegade rekordilise külastatavuse ja omatulude näitajaga, mille taga on lisaks muuseumi atraktiivsuse järjepidevale tõusule aktiivne töö muuseumi haridustegevuste ja turunduse suunal.

Sihtasutuse külastajate arv oli 2024. aastal **35 351** (2023. a 30 755, 2022. a 22 624, 2021. a 11 540 ja

2020. a 6389).

Lisaks muuseumi põhitegevuseks olevale tööle spordipärandiga viidi ellu koostööprojekte, valmisid mitmed väiksemad näitused, toimusid traditsioonilised sündmused muuseumis ning tegevused koolivaheaegadel. Jätkati aktiivset tegevust Rahvusvahelise Olümpiakomitee ellu kutsutud Olümpiamuuseumide koostöövõrgustikus.

Suuremate näitustena avati elamuslik võitluskunste tutvustav näitus „Haarete saal“ ning olümpia-aasta puhul Pariis 1924 suveolümpiamänge meenutav näitus. Spordipärandi valdkonnas valmis lisaks mahukale tööle muuseumi kogudega ka olümpiaajalugu käsitleva teose „Olümpia lugu“ teine, täiendatud trükk. Ette valmistati Tallinna lennujaama olümpiavärava jätk – paralümpiavärv, koostöös Eesti Paralümpiakomitee ja Toyotaga.

Muuseum osales aktiivselt Tartu2024 kultuuripealinna aasta programmis, nii põhiprogrammi osaks olnud rahvusvahelise Spordi- ja Olümpiafilmide festivaliga kui ka väiksemate turundusprojektidega (pikendatud suviste lahtiolekuaegadega jms). Väljaspool Tartut oli laiematest koostööprojektidest mahukaim koostöö Fotografiska keskusega Tallinnas, mille tulemusena valmis 2025. aasta alguseks esimene Lembit Peegli fotopärandit avav isikunäitus.

2024. aastal viis muuseum ellu erinevaid tegevusi muuseumi jätkusuutlikkuse heaks – regulaarselt käis koos muuseumi keskkonnavaline töörühm, valmistati ette 2025. aastal avatavat keskkonnanäitust ja tehti ettevalmistusi „Rohelise võtme“ sertifikaadi taotlemiseks.

Kokkuvõttes oli 2024. aasta sihtasutuse Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi jaoks edukas, hinnang eesmärkidele saavutamisele on väga hea.

2025. aasta peamised eesmärgid on:

- külastajahuvi säilitamine ja kasvatamine;
- koostöörohke spordi jätkusuutlikkuse teemalise suurnäituse ning väiksemate näituste loomine;
- muuseumide kiirendi rahastusprogrammi toel valmiva jalgpalliteemalise püsiekspositsiooni ettevalmistamine ja rajamine A. le Coq Arena staadionihoonesse koostöös jalgpalliliidu ja Sportlandiga.

2.15. Sihtasutus Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum põhikirjaline eesmärk on vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ning vahendada Eesti tarbekunsti ja disaini ning nendega seotud materjali ning panustada seeläbi valdkondade arengusse ja professionaalsesse mõtestamisse.

2024. aastal asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum ülesanded. Muuseumi tegutsemise sihtasutuse vormis seatud põhikirjalise eesmärgi täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Kokku külastas Sihtasutust Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum (edaspidi *ETDM*) 2024. aastal **16 221** inimest.

2024. aasta vältel viidi ellu varem planeeritud hoiuruumide sisseseadmine põhihoonest väljaspool ning tänaseks on suurem osa museaale hoiustatud senisest oluliselt sobilikemates ja stabiilsemates tingimustes, 2024. aastal koliti ümber 2780 museaali. Ühtlasi tekib selle kaudu võimalus avada järkjärgult Lai 17 hoone ruumipotentsiaal otstarbekamaks ja laiemaks avalikuks kasutuseks, sh koosolekute

ja esitluste korraldamiseks, aga ka kogukondlikult olulisteks tegevusteks, sealhulgas omatulu teenimise eesmärgil. Selle käigus vabanenud ruumide sisseseadmine tugifunktsioonideks toimub 2025. aasta vältel.

ETDM on alati tegelenud näitusematerjalide taaskasutusega.

2024. aastal avati ETDMis 6 näitust. Toimus 120 muuseumitundi ja haridusprogrammi, milles osales 2357 last. ETDM peab oluliseks ka oma uurimis- ja näitusegevuse jõudmist kohapealt kaugemale. 2024. aastal avati ERMis näitus „Vaikelud rahvuslikel motiividel. Jaanus Samma“, mille eest autor pälvis 2024. aastal ka Riigi kultuuripreemia ning Eesti Kultuurkapitali aastapreemia. Vana Võromaa kultuurikoja galeriis avati kolme kaasaegse disaineri Mare Kelpmani, Tanel Veenre ja Raili Keivi ETDMi galeriis toimunud näituste põhjal valminud „Tuba kolme uksega“.

Kokkuvõttes on hinnang sihtasutuse Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseumi eesmärkide saavutamisele väga hea.

ETDM jätkab 2025. aastal näitusegevusega samas mahus optimeerides näitustele kuluvaid vahendeid, et tulla toime 2025. aastal rakenduva -4% eelarvekärpega. Planeeritud on kahe raamatu, „Bruno Tomberg. Disaini leiutamine“ ja „Kohalik ilu. Tallinna Juvelitehas“ väljaandmine, mille ilmumist on toetatud nii kultuurkapitali kui kultuuriministeeriumi teadustegevuse vahenditest. Aasta esimeses pooles valmib muuseumi arengukava ning selle tugineb järgmine tegevuskava. 2025. aastal jätkub tegevus terviklikult toimiva ja hästi seostatud kaasaegse keskkonna loomiseks ning füüsilise ja intellektuaalse ligipääsu tagamiseks.

2.16. Sihtasutus Eesti Tervishoiu Muuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Tervishoiu Muuseum (edaspidi ka *sihtasutus* või *muuseum* või *Tervisemuuseum*) põhikirjalised eesmärgid on:

- pakkuda lastele ja täiskasvanutele elamuslikult anatoomia ja füsioloogia alaseid teadmisi;
- korraldada tervishoiu-, tehnika- ja tehnoloogiavaldkonna töötubasid, kursuseid ning muid üritusi üldhariduskoolide õpilastele ja üliõpilastele;
- talletada ja eksponeerida Eesti meditsiini kaasaegset ja ajaloolist pärandit;
- kujundada väärtushinnanguid tervislikust eluviisist.

2013. aastal riigi ja Tallinna Tehnikaülikooli asutatud sihtasutus võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Tervishoiu Muuseum funktsiooni Eesti meditsiini ja tervishoiuga seotud materjali kogumisel, säilitamisel, uurimisel ning vahendamisel hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel ning tervislikku eluviisi kandvate väärtushinnangute kujundamisel. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aasta lõpus tähistati muuseumi 100. sünnipäeva: 1924. aastal avas Eesti Arstideseltside Liit Tartus Eesti Tervishoiu Muuseumi esimese näituse. Sada aastat tagasi seatud eesmärk – populariseerida teaduspõhiselt terviseteadlikkust ning hea vaimse ja füüsilise tervise aluseid – on muuseumi missiooniks tänaseni. Lõppenud 2024. aasta oli Tervisemuuseumi jaoks väga tugeva tulemusega stabiilne tegevusaasta.

Teist aastat järjest saab öelda, et Laia tänava muuseumimaja külastas rekordarv inimesi – **51 678** külastajat (2023. a 50 273, 2022. a 46 619). See on väga hea tulemus, arvestades, et muuseumi püsinäitus on nüüdseks 10 aastat vana. 46% külastajaskonnast käis muuseumis grupiviisiliselt, 54% n-ö üksikkülastajana. Kõige rohkem käib muuseumis õpilasi – 40% külastajatest, täispileti ostis 19%,

perepileti pea 7%, tasuta külastab muuseumi üle 20% külastajatest (kuni 8-aastased lapsed, gruppide saatvad õpetajad jt). Külastuste hulgas oli 3159 külastust muuseumikaardiga (s.o u 6% kogukülastustest). Selle tulemusega ollakse muuseumikaardiga külastatavuse poolest 10. külastuskoht Eestis.

Teemanäitus „Uneversum. Näitus unest ja magamisest“ oli eksponeeritud 14.04.2023– 17.11.2024. Külastajaid oli näituse lahtioleku kohta hinnanguliselt 56 000. Koguti külastajate tagasisidet struktureeritud küsitluse vormis (206 täitmist), kus soovitusindeks oli 9,04/10.

2024. aastal osales muuseumitundides, töötubades ja -tuuridel kokku 23 289 inimest, sh kooliõpilasi 18 142. Aasta jooksul toimus 906 muuseumitundi ja 190 -tuuri. Õpetajate poolt antud soovitusindeks on püsinud stabiilselt üle 9 palli 10st, olles 2024. aastal 9,3.

Tervisemuuseumi taskuhääling „Sünaps“ sai aasta jooksul juurde 18 uut episoodi. 2024. aasta lõpu seisuga on kokku 89 saadet. Aastaga lisandus 10 864 kuulamist, kokku kuulamisi aasta lõpu seisuga on üle 35 400 korra. Osaleti Arvamusfestivalil, kus toimus avalik salvestus „Ebaravi virvatuled“.

Muuseumi juubeliks anti välja mahukas raamat „Saunast süstlani. Sajandi jagu lugusid eestlaste tervisest“, mis annab põneva tagasisivaate eestlaste tervisele. 300-leheküljeline raamat on illustreeritud rikkaliku ja mitmekihilise pildimaterjaliga paljude muuseumide foto-, trüki- ja dokumendikogudest. Raamat valiti „25 kauneimat Eesti raamatut 2024“ hulka, lisaks sai Eesti Trüki- ja Pakenditööstuse Liidu preemia ning Eesti Rahvusraamatukogu eriauhinna Kuldraamat. Raamat jätkab konkureerimist rahvusvahelisel konkursil Milanos.

2024. aasta raames väärrib märkimist Rohelise muuseumi märgise kättesaamine, mis tähendab, et muuseum on viinud oma tegevuse kooskõlla rohelise muuseumi põhimõtete ja tegevuskriteeriumidega. Lisaks omistati muuseumile töötajakogemuse parendamisel olulised tunnustused – Tervise Arengu Instituudi märgis „Tervist edendav töökoht“ (taotles 49 organisatsiooni, märgise sai 26) ning Peaasi.ee omistas Vaimse tervise märgise kuldtaseme (võimalikud variandid olid hõbe- ja pronkstase ning tärkaja).

Kokkuvõttes oli 2024. aasta Tervisemuuseumi jaoks väga edukas ning muuseum täitis oma eesmärgid väga hästi. Võrreldes aastaga 2023 kasvas nii külastajate arv kui ka teenitud omatulu. Muuseumi aastane tegevuskava sai suures osas täidetud, muuseum sai mitmete tunnustuste osaliseks ning aasta oli otsustav edasistele arendusplaanidele konkreetsema fookuse seadmisel.

2025. aasta peamised eesmärgid on:

- hoida ja motiveerida suurepärase meeskonda;
- avada 10.04.2025 uus teemanäitus „Hüvasti, noorus!“;
- asuda looma Tartu filiaali kontseptsiooni, kuulutada välja ideekonkurss koos projekteerimisega;
- leida sobilikke strateegilisi partnereid.

2.17. Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada ja vahendada kultuuripärandit, sh:

- Eesti maa-arhitektuuri ja -maastike ainevaldkonna muuseumi funktsiooni täitmine;
- kõigi mäluasutuste, Kultuuriministeeriumi hallatavate riigimuuseumide ning riigile kuuluvat muuseumikogu kasutavate muuseumide teenindamine sihtasutuse tegevusvaldkonnas;
- Eesti Vabaõhumuuseumi muuseumikogu hoidmine ja täiendamine;
- ainelise ja vaimse kultuuripärandi, sh kultuurimälestiste uurimine, kogumine, hindamine,

konserveerimine, restaureerimine ja digiteerimine, olles nimetatud valdkondade arendaja, oskusteabe haldaja, vahendaja ja populariseerija ning laiapõhjaliste teenuste osutaja – kompetentsuskeskus;

- Eesti miljööväärtuslike piirkondade turismialase konkurentsivõime tugevdamine.

2013. aastal asutatud sihtasutus võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatavate riigiasutuste Eesti Vabaõhumuuseumi funktsiooni Eesti maa-arhitektuuri muuseumina ning Ennistuskoja „Kanut“ funktsioonid kultuuriväärtusega asjade uurimisel, konserveerimisel, restaureerimisel ja digiteerimisel. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutusele Eesti Vabaõhumuuseum on avaldanud suurt mõju 2022. aasta veebruaris alanud sõda Ukrainas, mis on mõjutanud eriti tugevalt siinse piirkonna turismi (peamiselt kruiisiturism). Kriisieelsel ajal 2019. aastal külastas muuseumi enam kui 135 000 külastajat. Koroonapandeemia ajal kukkus külastatavus 55 000 külastajani ning taastumist on pidurdanud nii turistide oodatust aeglasem naasmine kui ka ebakindlus terves regioonis. 2024. aastal oli muuseumi külastatavus 82% kriisieelsest tasemest.

Külastuste koguarv 2024. a oli **112 088** (2023. a **113 010**, 2022. a **96 331**, 2021. a 80 855).

Üheks olulisemaks lähiaastate prioriteediks on külastajate arvu kasvatamise kõrval kohanemine majanduskriisi ja sellest tulenevate eelarvekärbetega. Olukorras, kus asutuse eelarvet tuleb kärpida ja järgmiste aastate eelarvetõusu väljavaated on pandud ootele, mõjutavad sihtasutust ka jätkuv inflatsioon, töötajate palgasurve ning elukalliduse mõju inimeste ja ettevõtete rahakotile. Eriti suur mõju on asutuse eelarvele maamaksu jätkuv hüppeline tõus.

Muuseumi külastuskeskkonna arendamiseks ja külastatavuse suurendamiseks avati 2024. aastal Talulapse maailma ekspositsiooniarendus, mis on suunatud lastega peredele. Kuna vabaõhumuuseumis ei toimi, erinevalt ühes hoones asuvatest muuseumidest, ajutised näitused korduvkülastuse soodustajana ning vabaõhumuuseum ei saa ka oma ekspositsiooni eripärast lähtuvalt vahetada välja püsinäitust, siis on eriti oluline korduvkülastuste kasvatamiseks arendada ekspositsiooni ning üritustegevust.

Muuseumi külastuskeskkonna parendamiseks muudeti 2024. aastal liikumispuuetega inimestele ligipääsetavaks kiigeplatsi varjualune ning kõrtsi tallialune. Valminud on eksponaathoonete interjööride tutvustamiseks virtuaaltuur ning koostamisel on nägemispuudega külastajatele taktiiline muuseumikaart. Lõimumisprogramme on läbi viidud erinevatele koolidele ja ettevõtetele ning osaleti edukalt INSA hankes „Eesti keele ja kultuuri tundmise klubid“.

Maa-arhitektuuri valdkonnas korraldati 2024. aasta jooksul kokku 15 üritust ning seoses Life IP BuildEST projektiga toimusid muud majaomanikele ja spetsialistidele suunatud teavitustegevused. 2024. aastal oli töös kaks Kultuuriministeeriumi teadus- ja arendustegevuse poolt toetatud projekti. Projektiga „Maaelu muutused ja argielu Eesti külas varasel kolhoosiajal“ valmistati ette 2025. aastal avatavat Sepa talu ekspositsiooni kontseptsiooni ja varajast nõukogude argielu käsitlevat monograafiat. Projekti „Rocca al Mare suvemõisa šveitsi maja ekspositsiooni alusuuring“ käigus viidi läbi koostööpartneritega nii põhjalikud siseinterjööri uuringud kui ajaloolised arhiiviuuringud. Ühtlasi valmistati koos Eesti Kunstiakadeemia ja Eesti Rahva Muuseumiga ette ETAGi teadusprojekti „Linlane maal. Suvila ruumikultuuriline analüüs“.

Sihtasutuse all tegutseb konserveerimis- ja digiteerimiskeskus Kanut, mis teenindab Kultuuriministeeriumi valitsemisalas olevaid riigimuuseume ja riiklikku muuseumikogu omavaid sihtasutusi. Tööde maht on fikseeritud Kultuuriministeeriumi, Muinsuskaitseameti ja sihtasutuse vahelises kolmepoolses kokkuleppes. 2024. aastal toimusid tööd vastavalt esialgsele rakenduskavale ja plaanid said pea maksimaalselt täidetud.

Kokkuvõttes oli 2024. aasta Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum jaoks endiselt keeruline, kuna külastatavusele avaldas tugevat mõju Ukrainas toimuv sõda ning elukalliduse mõju inimeste ja ettevõtete rahakotile. Vaatamata sellele võib siiski öelda, et Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum täitis pea täies mahus endale 2024. aastaks püstitatud eesmärgid ning hinnang eesmärkide saavutamisele on hea.

2025. aasta peamised eesmärgid on:

- külastatavuse säilitamine (soovitavalt kasvatamine);
- rohelise muuseumi kriteeriumite järgimine ja ligipääsetavuse parandamine;
- Sepa talu kolhoosiaja algust kujutav ekspositsiooni koostamine ja avamine suvehooaja alguses;
- suveprogrammi ja Jaanipäeva ürituse sidumine Laulu- ja tantsupeoga "Iseoma";
- Lavakunstikooli 32.lennu suvelavastusega seotud koostööprojekti läbiviimine;
- INSA programm: Eesti keele ja kultuuri tundmise klubid. Läbiviimine kuni 2026. aasta kevad;
- suvilaarhitektuuri uurimine ja välitööd koostöös EKA ja ERMiga projekti "Linlane maal. Suvila ruumikultuuriline analüüs" perioodil 2025-2026;
- EVM 70 ettevalmistustöödega alustamine (juubel toimub 2027);
- BuildEst renoveerimisprojekti elluviimine;
- plaanilised tööd museaalhoonetel;
- II viilhalli korrastustööd;
- Šveitsi villa ehitushange ja lepingu sõlmimine;
- Kanutis digijate ja konservaatorete tööruumide laiendamine ning töötingimuste parandamine;
- CAF-metoodikal põhinev juhtimiskvaliteedi uuring.

2.18. Sihtasutus Endla Teater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Endla Teater põhikirjaline eesmärk on eesti rahvuskultuuri rikastamine, eesti kultuurimõtte edendamine ja eesti keele hoidmine kunstiväärtuslike professionaalsete lavastuse loomise ja esitamise kaudu.

2012. aastal riigi, Pärnu linna ja Paikuse valla (2017. aastal ühinenud Pärnu linnaga) asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Pärnu Teater „Endla“ funktsioonid teatrikultuuri edendaja ja kandjana ning riigilt saadud hoonekompleksi haldajana. Endla Teater osaleb aktiivselt Pärnu linna kultuuriruumis, olles piirkonnas professionaalne kultuuriasutus, huvipakkuva ja mitmekülgse mängukavaga ning võimalustega erinevateks lisategevusteks. Teatri toimimine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aasta oli Endla Teatrile külastatavuse hoidmise ja kasvatamise aasta. 2024. aasta I poole külastatavus oli võrreldes 2023. a IV kvartali aktiivsusega kahjuks küllalt kõikuv ja teatav külastajate poolne ettevaatlikkus andis pisut tunda kogu aasta jooksul. Suvehooaeg läks õnneks paremini ja aasta viimases kvartalis pöördus publikuhuvi taas kasvule ning saavutas oodatud taseme. Kokkuvõttes kujunesid aasta tulemused positiivseks – etenduste arv oli pisut suurem, ka külastajaid võrreldes eelnevaga samas mahus ja piletimüügi tulu 5% kõrgem.

Kokku toimus 2024. aasta jooksul Endla Teatris **377** sündmust, sh 354 teatrietendust ja 23 muud sündmust, mida käis vaatamas **87 490** külastajat (s.h. teatrietendustel 85 483, hooaja avapeol 754 ja jazzklubi kontsertidel 1253 külastajat). 2024. aastal esietendus Endla Teatris kokku 9 uuslavastust (2023. 9 uuslavastust, 343 etendust ja 26 muud sündmust, mida käis vaatamas 87 173 külastajat).

Endla Teater viis 2024. a esmakordselt läbi ka publiku-uuringu, kus publiku rahulolu Endla Teatri lavastuste valikuga oli kõrge 4,37 palli 5-palli skaalal. Eesmärgiks on taset lähiaastatel veidi veelgi tõsta - 4.5 pallini.

Lisategevustena korraldas teater koolinoortele õpitubasid ja teatrireise Eesti teatrite erinevatele etendustele. Võimaluste piires jätkus ka Jazzklubi ja Teatrigalerii tegevus.

Külastatavuse üldiseks keskmiseks kogu aasta etenduste lõikes kujunes 76 %. Arvestades teatrimaastikul toimuvat ja meie piirkondlike eripärasid on see tulemus hea, kuid on võetud kõrgem eesmärk ja püütakse saavutada tase üle 80 %.

Projekti energiasäästlikud valguslahendused hange õnnestus ja kõik seadmed on tarnitud ning paigaldatud. Välja ehitada on vaja veel väikese saali lavavalguse signaalvõrk. Üha enam panustatakse oma tegevustes säästvate arengule ja kestlikkusele, nt on lisatud teatrimajas prügi sorteerid, nii personali- kui publikualasse; kasutatakse olemasolevaid dekoratsioone osaliselt uuslavastuste ettevalmistamisel; kasutatakse peamiselt veebaasil värve dekoratsioonide ja rekvisiitide valmistamisel; on sisse viidud energiasääst nii ventilatsioonis kui valgustites, kasutades ökonoomsemaid seadmeid, ka lavavalgusseadmed on vahetatud energiasäästlike vastu.

Kokkuvõtteks võib märkida, et 2024. aasta oli Sihtasutusele Endla Teater stabiilsuse ja külastatavuse kasvatamise aasta. 2024. aasta lõpus said sihtasutusele seatud asutajate ootused. Kokkuvõtlikult täitis Sihtasutus Endla Teater 2024. aastal oma eesmärke hästi.

2025. a eelarve on võrreldes eelneva majandusaastaga koostatud tulude osas ambitsioonikamalt ja kulude osas võimalikult optimaalselt. Suurt muret teevad jätkuvalt madalal püsivad töötasud ja konkurentsivõime haprus tööturul ning vähene võimekus investeerida tehnika- ja töövahenditesse.

2.19. Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (edaspidi ka *sihtasutus* ja *muuseum*) põhikirjalised eesmärgid on:

- Läänemaa ja Haapsalu linna kultuuri- ja looduspärandi ning Eesti side ja raudtee ajaloo tutvustamine ja populariseerimine;
- Haapsalu linna ja piirkonna konkurentsivõime tugevdamine.

2013. aastal riigi ja Haapsalu linna asutatud sihtasutus võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Läänemaa Muuseumi ning Haapsalu linna asutuse Eesti Raudteemuuseumi funktsioonid kultuuripärandi uurija, koguja, säilitaja ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Kokku külastas sihtasutuse muuseume 2024. aastal **56 810** külastajat (2023. a 61 016, 2022. a 54 716).

Tasulisi teenuseid osutati summas 427 878 eurot, mis moodustas 97,25% täitmise plaanist. Omatuludest summas hõlmas piletimüük 294 925 eurot ehk 69%. Võrreldes 2023. aastaks kavandatud omatulude eesmärgiga 428 500 eurot saavutati 2024. aastal sama tulemus. Tegelikult saadi 2023. aastal omavahendite mahuks 439 879 eurot. 2024. aasta teenitud omatulude maht näitas, et 420 000 eurot on piir, mille juures suudetakse täita kõik kohustused. Kuna sihtasutusel puuduvad täiendavad rahalised reservid, on omavahendite mahu teenimine vähemalt selles mahus vältimatult vajalik.

Näitustegevusest väärrib esiletõstmist Ilon Wiklandi pärandi tutvustamine välismaal. Rootsis, Göteborgi Kunstmuuseumis avatud kunstniku näitus („The visual worlds of Ilon Wikland. Fairytales, adventures and everyday life“) oli senistest välisnäitustest suurim. Paralleelselt Göteborgi näitusega alustati uue Wiklandi näituste koostamisega Stockholmis Prins Eugens Waldemarsudde muuseumis, algasid läbirääkimised näituse koostamiseks Lõuna-Koreas. Koostöö Tallink Grupiga on suure potentsiaaliga, kuna Ilon Wiklandi 95. juubeliaastat tähistatakse Stockholmi ja Helsingi suundade reislaevadel. Sihtasutuse eesmärgiks on pakkuda Tallinkile täiendava atraktiivse reisisihtkohana Iloni Imedemaad ja ühes sellega suurendada välituristide huvi Haapsalus.

Väga oluline areng toimus muuseumi kogude hoiutingimuste parandamisel. Tänu Kultuuriministeeriumi toetusele ja Muinsuskaitseameti meetodilisele nõustamisele remonditi Raekoja õuehoidla ruumid ning tehti vajalikud soetused sisekliima ja museaalide turvaliseks hoidmiseks Raekoja hoidlas. Kokkuvõttes tehti erinevaid remonttöid summas u 100 000 eurot ning tagati toetusprojektiga sihtasutusele täiendavalt vahendeid 330 000 euro ulatuses. Tööd muuseumitaristu tehnilise olukorra parandamisel väärivad 2024. aastal eraldi esiletõstmist.

Kokkuvõttes oli 2024. aasta erinev sihtasutuse varasematest tulemustest, kuna omavahendite teenimise plaan jäi täitmata (97,25%). Vaatamata tulude vähenemisele kõik peamised eesmärgid täideti ning suurim edasimineku saavutati taristu parendamisel. Seega täitis Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid oma eesmärgid väga hästi.

2025. aastal on muuseumi eesmärkideks

- saavutada tasuliste teenuste mahuks 455 000 eurot suurendades külastatavust 63 000 külastajani;
- suunata investeeringud Linnusemuuseumi avariiliste müüriõikude konserveerimiseks, Raudtee- ja sidemuuseumi jaamahoone ja Iloni Imedemaa avariilise katusekatte remondiks.

2.20. Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Hiiumaa Muuseumid (edaspidi ka *sihtasutus* või *muuseum*) põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada ja vahendada Hiiumaa kultuuripärandit ning tugevdada Hiiumaa kultuuri-, haridus- ja turismialast konkurentsivõimet.

2014. aastal riigi ning Hiiu, Emmaste ja Käina valla (2017. aastal ühinenud Hiiumaa vallaks) asutatud sihtasutus võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Hiiumaa Muuseumi funktsioonid Hiiumaa kultuuripärandi uurija, koguja, säilitaja ja vahendajana. Hiiumaa Muuseumidest on aastatega kujunenud hiidlaste peamine mäluasutus. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Hiiumaa Muuseumist on aastatega kujunenud hiidlaste peamine mäluasutus. 2024. aastal jätkas muuseum kultuuripärandi jäädvustamist, uurimist ja eksponeerimist, muuseumikogu hooldamist ja säilitamist, muuseumi taristu kaasajastamist, hariduslikku ja teavitavat tööd. 2024. aastal pakkus sihtasutus esmakordselt operaatorina teenust Tahkuna tuletornis.

Seoses 2023. majandusaasta negatiivse tulemi ja üldise majandusolukorraga riigis oli Sihtasutuse Hiiumaa Muuseumid põhifookuses 2024. aastal majanduslike tulemuste parendamine. Võrreldes 2023. aastaga kasvaski märkimisväärselt nii külastajate arv kui ka teenitud omatulu, mis on seotud

eelkõige Tahkuna tuletorni opereerimisega ning Hiiumaa kunstiaastasse panustanud sisuka näituseprogrammiga. Muuseumi kogu aasta tegevusplaan sai suures osas täidetud.

2024. aastal külastas Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid kõiki filiaale ja Tahkuna tuletorni kokku **32 009** inimest, tõus võrreldes eelmise aastaga 236,3% ehk üle 18 400 külastaja. Külastajatest 19 037 (59,5% kogukülastatavusest; 2023 – 13 543) külastas muuseumi filiaale ja 12 972 (40,5%) Tahkuna tuletorni. Muuseumi õpilasprogrammidest võttis osa 1045, elamusprogrammides 105, programmides täiskasvanutele 15 ja töötoas 10 osalejat. Aasta jooksul toimus muuseumi filiaalides 48 sündmust 2519 osalejaga.

2024. aastal lõpu seisuga on muuseumikogu suuruseks 35 417 (+277 museaali) museaali ja neist on digiteeritud 34 907, mis on 98,56% muuseumikogust. Kogud on nõuetekohaselt hooldatud, kuid hoiutingimused ei vasta pikaajalist säilimist tagavatele nõuetele.

Kokkuvõttes oli 2024. aasta Sihtasutusele Hiiumaa Muuseumid edukas ning muuseum täitis oma eesmärgid väga hästi.

2025. aasta peamised eesmärgid on:

- uue arengukava koostamine ja kinnitamine;
- 2025. aasta veebruaris toimus Hiiumaa tuletornide konkurss, kus osales edukalt Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid, et järgmisel viiel aastal hallata Tahkuna tuletorni;
- Kassari muuseumimaja maakütte projekteerimise ja paigaldamise tööd ning hoidlaruumide parendus hoone II korrusel.

2.21. Sihtasutus Jõulumäe Tervisespordikeskus

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Jõulumäe Tervisespordikeskus põhikirjaline eesmärk on liikumisharrastus-, vabaajaveetmis-, harrastus-, treening-, võistlus- ja koolituskeskuse arendamine ning haldamine, pakkumaks võimalusi loodushariduslikuks tegevuseks, harrastus- ja tippspordiga tegelemiseks ning aktiivse puhkuse veetmiseks looduses.

Sihtasutuse tegevuse eesmärk on kujundada elanikkonna liikumisaktiivsuse arengut soodustav keskkond edendamaks sportlikke ja tervislikke eluviise, mis toetavad inimeste tervena elatud eluea pikenemist ja eneseteostust ning majanduskasvu. Sihtasutus loob ja hoiab heal tasemel tingimused liikumisharrastus-, vabaajaveetmis-, treening-, võistlus-, harrastus- ja koolituskeskuse tegutsemiseks. Keskus on treeninglaagrite, koolituste ja kultuuriürituste läbiviimiseks tugev, jätkusuutlik, tunnustatud, hinnatud ning arvestatav koostööpartner aidates kaasa keskuses korraldatavate ürituste kõrgel tasemel läbiviimisele. Loodud on tingimused erinevate valdkondade riigisiseste võistluste sh tiitlivõistluste, ürituste ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks ning rahvusvaheliste võistluste ja ürituste ettevalmistamiseks ning läbiviimiseks.

Keskus on hästi toimiv, komplekselt väljaarendatud tervisespordikeskus. Riigi osalemine sihtasutuse asutajana on vajalik sihtasutuse avaliku funktsiooni täitmise tagamiseks, milleks on tervisesportlikuks tegevuseks tingimuste loomine ning ühtlasi säilib võimalus taotleda olulisi investeeringuid. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Jõulumäe Tervisespordikeskusel täitus 2024. aastal 48 tegutsemisaastat. Toimimine kompleksena on

ennast tõestanud. Olulisemaks väljakutseks ja oodatud sündmuseks osutusid kevadine kaitseväge suurõppus Kevadtorm 2024, Kodutütarde ja Noorte Kotkaste suurlaager Spekter, Eesti lasterikaste perede 28. Suvekool. Jätkusid traditsioonilised suurüritused Pärnumaa kogu pere liikumispäev, kettagolfifestival, Estonian Cup rattamaratonide sarja etapp jne. Liivahalli valmimine on toonud madalhooaegadeks rahvusvahelisi ja kohaliku taseme rannajalgpalli-, -tennise- ja -võrkpallilaagreid ning -turniire.

2024. aasta oli Sihtasutusele Jõulumäe Tervisespordikeskus majanduslikult kõigi aegade edukaim. 2023. aasta sügiseks valminud liivaväljakuga spordihoone, aasta tegevuskavasse planeeritud ja lisandunud tegevused, laagrid ning üritused tõid keskusesse eelnevast aastast enam külastajaid ning ettevõtlustulu. 2024. aastaks said eesmärgid seatud kõrgemale kui eelmisel aastatel (majandustegevustulude prognoos 559 586 eurot) ning isegi aasta jooksul korregeeritud siht (so 762 000 eurot) täideti 103,4%. 2024. aasta majandustegevuse tuludeks ettevõtlusest kujunes 788 203 eurot, võrreldes 2023. aastaga kasv 286 161 eurot so 57%.

Keskuse spordirajatisi, treening-, võistlus- ja koolitusvõimalusi kasutasid 2024. aastal väga paljud üleriigilise alaliidu ja organisatsiooni esindajad, spordi- ja kultuurivaldkonna ala harrastajad lastest seenioriteni. Jõulumäe Tervisespordikeskust kasutas 2024. aastal kokku **39 912** registreeritud külastajat, mis on 4642 inimest rohkem kui 2023. aastal. Lapsi oli 15 236 (38%), täiskasvanuid 24 676 (62%). Kõikidest registreeritud kasutajatest 47% tulid väljapoolt Pärnu maakonda. Majutusteenust kasutas 28% külastajatest.

Kokkuvõttes oli 2024. aasta sihtasutuse Jõulumäe Tervisespordikeskus jaoks väga edukas ning eesmärgid täideti väga hästi.

2025. aasta peamised eesmärgid on:

- sportimis- ja aktiivse puhkuse võimaluste pakkumine: jätkatakse elanikkonnale mitmekesiste sportimisvõimaluste ja aktiivse puhkuse teenuste pakkumist, et suurendada liikumisaktiivsust ja tervislikke eluviise;
- klientide paremaks teenindamiseks ja kõrgema kvaliteediga teenuse pakkumiseks peamaja fuajee, lobby ja administratiivruumidele uue lahenduse leidmine ja rakendamine;
- staadionimaja WC soojustamine ja hooneosa remont, duši kasutamise võimaluse loomine teenuste parendamiseks ning vara säilimise tagamiseks;
- digivõimekuse arendamine: sihtasutus keskendub oma digivõimekuse arendamisele, et muuta teenused ja haldusprotsessid tõhusamaks ning kasutada uusi tehnoloogilisi lahendusi;
- arendustegevuste strateegia ja tegevuskava väljatöötamine ning tegevuste elluviimise kavandamine. Sihtasutuse olemasolevad teenused parendatakse ja uued teenused arendatakse vastavalt klientide ootustele ja vajadustele. Arendus- ja parendustegevused lähtuvad tasuvusanalüüsil.

2.22. Sihtasutus Kultuurileht

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Kultuurileht põhikirjaline eesmärk on kultuuriajakirjanduse väljaannete kirjastamine ja levitamine.

Sihtasutuse kirjastatavad väljaanded omavad olulist rolli Eesti kultuuriruumis. Sihtasutuse tegevuse jätkamine ning põhikirjalise eesmärgi täitmine on olulised ka järgnevatel aastatel.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aastal jätkas sihtasutus oma põhitegevust, st 15 kultuuriväljaande kirjastamist (ajakirjad Looming, Loomingu Raamatukogu, Keel ja Kirjandus, Akadeemia, Teater.Muusika.Kino, Vikerkaar, Värske Rõhk, Kunst.ee, Muusika, Hea Laps, Täheke; ajalehtede Sirp, Uma Leht, Müürileht ja Õpetajate Leht). Jätkati Sirbi teaduskülgede ilmutamist.

Peamised sihtasutuse tegevust iseloomustavad näitajad on tellijate arv, üksikmüügi numbrite ja veebis lugejate arv. 2024. aastal ajakirjade ettetellijate arv kahanes võrreldes 2023. aastaga (13 845) ja 2025. aasta jaanuari algusega oli neid **13 234**. E-ajakirjade tellijaid oli enim Loomingu raamatukogul (32), Loomingul (27) ja Vikerkaarel (24), kokku oli e-ajakirjade tellijaid 120, mis on kogutellijate arvu suhtes väga väike.

Keskkonnahoiule suunatud tegevustest saab sihtasutus silmas pidada eelkõige täpset planeerimist väljaannete trükiarvu osas, kus tuleb hoida mõistliku tasakaalu ajakirjade kättesaadavust silmas pidades. Igapäevases töös lähtub sihtasutus mõistlikust ja keskkonda säästvast majandamisest alates prügi sorteerimisest kuni energia tarbimiseni.

Jätakuvalt ilmus Loomingu raamatukogu kuldsari 6 teosega ja nimetatud sarjal on püsiv ostjaskond.

Sihtasutus andis 2024 aastal välja ukrainakeelse Täheke, mida jagati tasuta üle Eesti kõigile koolidele ja lasteaedadele, kus tegeleti ukraina lastega. Samuti ilmusid Täheke Võru, Seto ja Mulgi erinumbrid. 2024. aastal jätkas sihtasutus oma väljaannete kodulehtede uuendamisega.

Kokkuvõtvalt võib tõdeda, et sihtasutus täitis 2024. aastal oma tegevuse eesmärgid ja astus vajalikud sammud, et 2025. aastal oma põhitegevuses edukalt jätkata. Sihtasutus Kultuurileht täitis oma eesmärgid väga hästi.

2025. aasta suvel korraldab sihtasutus 2026. aasta väljaannete trükkimise hanke. Kuna kogu majanduskeskkond on labiilne siis katab hange vaid ühte aastat. Varasemalt end õigustanud kahte aastat hõlmavad lepingud ei ole hetkel asjakohased.

2.23. Sihtasutus Kunstihoone

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Kunstihoone põhikirjalisteks eesmärkideks on kaasaegse kunsti edendamine Eestis ning professionaalse näitustegevuse ja seda toetavate programmide ja tegevuste läbi viimine.

2017. aasta detsembris riigi ja Eesti Kunstnike Liidu asutatud Sihtasutus Kunstihoone täidab talle põhikirjaga seatud tiipkasemal kohalike ja rahvusvaheliste kunstinäituste ja -sündmuste korraldamise eesmärgi hetkel asenduspinnal näitusepaviljonis Lasnamäel – ning Tallinna linnalt renditud Linnagalerii ruumides. Tallinna esindusväljakul asuvas Eesti vanimas, 1934. aastal Eesti Kultuurkapitali poolt sihtotstarbeliselt rajatud näitusemajas ja galeriis on tegevus renoveerimise ootel peatatud, hoones on välja lülitatud vesi ja küte. Ehitustööd on ette valmistatud, aga rahastus hetkeseisuga puudub.

Riigi kaasamine vähemalt ühe kujutava kunsti valdkonna asutuse strateegilisse juhtimisse on oluline riikliku kultuurikorralduse ühtsuse ja loomevaldkondade võrdsete arenguvõimaluste tagamiseks ning kannab ka valdkonna stabiilse arengu tagamise eesmärki. Võttes kaasvastutuse kunsti avalikkusele vahendaval ajaloolise väärtusega esinduspinnal Tallinnas, toob riik valdkonda juurde juhtimispädevust ja strateegilise planeerimise kogemust. Kunstihoone tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aastal toodi kokku välja **10 näitust** (2023. a 10, 2022. a 15, 2021. a 15 ja 2020. a 16) — Lasnamäe paviljonis 5, Linnagaleriis 4 ja Vilniuses Meduza galeriis ühe. 2024 oli teine aasta, kus tegevus toimus renoveerimise ootel ainult nendel kahel nimetatud pinnal. Enamikul näitustest on oluline rahvusvaheline aspekt — osalevad väliskunstnikud või on kaasatud väliskuraator. 2024. aastal leidis aset 6 rahvusvahelist näitust. 2024. aastal oli isikunäituseks Raul Meele ja Krzysztof Pietka „Ülemlaul“ Lasnamäe paviljonis.

2024. aastal kajastati investeeringute all kokku 351 406 eurot. Investeeringud kulusid eelseisva renoveerimise ettevalmistamiseks, projekteerimistöödeks ja ajutise tegevuspinna Lasnamäe paviljoni täiendamiseks. Aasta lõpus eraldas Vabariigi Valitsus Kunstihoone renoveerimiseks aastatel 2025-2026 täiendavad 9,9 miljonit eurot.

Haridusprogrammides osales Lasnamäe paviljonis 2740 inimest. Koos virtuaalsetes haridustundides osalejatega oli Kunstihoone haridusprogrammide osasaajate arv 3796, mis on 20% rohkem 2023 a. Kokku võeti vastu 203 laste- ja noortegruppi, milles 23 olid nõ üleminekukoolidest, kellele pakutakse uue lahendusena programmi lihtsustatud eesti keeles. Ülejäänud grupid jagunesid eesti ja vene keele vahel 50/50.

2024. aasta jooksul korraldas Kunstihoone 51 (2023. a 48) erisündmust publikuprogrammis, 1 (2023. a sama) kinoõhtu, 4 (2023. a 3) kontserti.

Näituseid külastas kokku **18 364** külastajat (2023. a 23 649, 2022. a 33 146, 2021. a 32 777 ja 2020. a 38 291). 2024. aasta programmis oli mitmeid nõudlikuma sisuga näitusi, millega laiema publikuni jõudmine osutus keeruliseks.

Kunstihoone on juba aastaid näituste korraldamisel taaskasutanud võimalikult palju materjale.

Kokkuvõttes võib öelda, et Sihtasutus Kunstihoone on oma eesmärkide täitmisega 2024. aastal väga hästi toime tulnud.

Eelarvekärbe ei mõjuta väga suurelt Kunstihoone 2025. aasta tegevusi, kuna suured kärped tehti juba 2024. aastal ära. Siiski peab olema eelarve järgimisel väga tähelepanelikud, kuna puudub igasugune puhver võimalike ootamatute kulude katmiseks. Lisaks on oldud sunnitud loobuma igasugusest rahvusvahelisest kommunikatsioonist ning tugevalt koomale tõmbama Eestis tehtavat kommunikatsioonitööd. Külastusjuhtide tööaja optimeerimiseks kärbiti veekord galeriide lahtiolekuaegsid.

2.24. Sihtasutus Kuressaare Teater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Kuressaare Teater põhikirjalisteks eesmärkideks on:

- luua ja esitada professionaalseid lavastusi;
- koguda, hoida ja talletada kohapärimust erinevate teatritekstide kujul teatri repertuaaris;
- tutvustada valminud lavastusi teistes teatrilinnades ja maakondades;
- korraldada mistahes teatrikunsti ja kultuuri populariseerivaid sündmusi lisaks teatrietendustele (näitused, festivalid, koostööprojektid, seminarid).

2019. aastal riigi ja Saaremaa valla asutatud Sihtasutus Kuressaare Teater võttis üle Saaremaa valla

munitsipaaletendusasutuse Kuressaare Linnateater funktsioonid piirkondliku etendusasutusena. Riigi sihtasutuse asutamisel osalemise eesmärk täita sihtasutuse avalikku funktsiooni, milleks on Saaremaa elanikele parimate võimaluste pakkumine, et nad saaksid osa kvaliteetsest lavakunstist ning et etendustegevusse oleksid kaasatud kohalik kogukond ja kohapärimus. Samuti teatrivõrgustiku korrastamise lõpuleviimine ja riigi osalusel etendusasutuste toetamine kõikides Eestimaa piirkondades (sh saartel). Teatri tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Aastal 2024. andis Kuressaare Teater **104** etendust, millel oli kokku **15 747** külastajat (2023. a 100 etendust, külastajaid oli kokku 12 713, 2022. a külastajaid 11 321). Repertuaaris oli 11 lavastust, 4 nendest mõeldud nooremale vaatajale. Uuslavastusi oli 5. Külalisetendusi anti ka muudes etenduspaikades üle Eesti, mida oli kokku 57, külastajaid 9598. Kokku külastas Kuressaare Teatrimaja erinevatel sündmustel 25 620 inimest (2023. a 20 485).

Keskkonnahoiule suunatud tegevused olid nt valguspargi uuendamine ja jäätmekäitlus.

Kokkuvõttes on hinnang Sihtasutus Kuressaare Teatri 2024. a eesmärkide saavutamisele väga hea.

Järgnevatel aastatel soovib sihtasutus püüda veelgi rohkem arvestada kohaliku kultuuritarbija ootustega, samas repertuaari taset hoides.

2.25. Sihtasutus Narva Muuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Narva Muuseum põhikirjalised eesmärgid on:

- Narva linna ja piirkonna ajaloo ning arhitektuuri-, kultuuri- ja looduspärandi tutvustamine ja populariseerimine ning seeläbi Eesti ajaloo tundmise kasvatamine;
- Narva linnuse ja bastionide säilimise ja arendamise tagamine;
- Narva linna ja piirkonna konkurentsivõime tugevdamine.

2012. aastal riigi ja Narva linna asutatud Sihtasutus Narva Muuseum (edaspidi ka *sihtasutus* ja *muuseum*) võttis üle varasemalt Narva linna asutusena tegutsenud Narva Muuseumi funktsioonid kohaliku kultuuripärandi uurija, koguja, säilitaja ja vahendajana ning linnalt saadud kinnistute haldajana. Riigi osalemine sihtasutuses asutajana on vajalik nimetatud avaliku funktsiooni täitmise tagamiseks, samuti suurendamaks riigi kohalolekut Eesti piierialal, valdavalt mitte-eestikeelses keskkonnas. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang sihtasutuse eesmärkide täitmisele lähtudes asutajate ootustest

2024. aastal saavutas Sihtasutus Narva Muuseum sisulise ja tegevusliku mitmekesisuse, hoolimata keerulisest majanduslikust ja geopoliitilisest keskkonnast. Muuseum jätkas Eesti identiteedi ja Narva kultuuripärandi tutvustamist läbi omanäituste, haridusprogrammide ja teadusprojektide. Avati 12 näitust, neist kaheksa omaalgatuslikud, mis töid kaasa avaliku diskussiooni ja märkimisväärse meediakajastuse. Koostöö laienes nii kohalike koolide, kõrgkoolide kui ka rahvusvaheliste partneritega.

Külastajate arv kasvas 2024. a **71 353-ni** (2023. a 59 947 külastajat, 2022. a 82 706).

Omatulu jäi võrreldes varasemaga stabiilseks. Uute tuluallikate arendamine (nt Maitsepaik, majutus, meelelahutusprogrammid) osutus edukaks. Näituste ja teenuste toel tugevnes Narva Muuseumi positsioon kultuuriturismi sihtkohana.

Võrreldes varasemate aastatega toimus areng ligipäasetavuse, keskkonnahoiu ja digitaliseerimise vallas (nt MuIS 2.0 kasutuselevõtt, e-poe arendus, energiatarbimise vähendamine). Muuseum parandas sisemisi tööprotsesse ning võttis kasutusele uue broneerimissüsteemi. Samas töid personalivaldkonnas väljakutseid töötajate voolavus ja palgakonkurents, samuti kogude halduses ruumide ja omandiküsimuste lahendamata olek. Sihtasutuse võtmenäitajatest ei mõõdetud töötajate rahulolu (eesmärk 85%) – piiratud ressursside tõttu ei tellitud rahulolu uuringut.

Asutajate ootuste indikaatoritest täideti ja/või ületati 2023. a tulemus:

- 1) külastajate rahulolu tõusis kuni 8,7 (eesmärk 8,5);
- 1) muuseumi omatulu kasvas 37%-ni (2023. oli vastavalt 32%), eesmärgiks on seatud jõuda 50%-ni, mille saavutamine praegustes oludes on ebarealistlik;
- 2) muuseumi külastatavus suurenes (+11 406 külastajat võrreldes eelmise aastaga), sihttasemeks on seatud 80 000 (puudu -8647 külastajat);
- 3) muuseumi korrasoleva kinnisvara osakaal kogu kinnisvarast on kasvanud tänu EL ja riigi investeringuprojektidele, moodustades 54% (varasemalt 22%);
- 4) Eesti identiteedi ja rahvuskultuuriga seonduvate ürituste osakaal moodustab 97% kõigist üritustest;
- 5) uurimisprojekte viidi ellu 10 varasema 9 asemel, kusjuures neist 4 projekti toimus koostöös muuseumivälise partneritega;
- 6) muuseumiliste vaatamiste arv avalikus registris MuIS suurenes (+19 999 vaatamist).

Positiivsena saab veel välja tuua, et:

- toimus elektri ja kütte tarbimise kokkuvõtte võrreldes algtasemega (elekter -71 MWh ja kütte -309 MWh) ja vee kasutus vähenes (-504 m³) aastas võrreldes algtasemega 2021;
- rakendati keskkonnahoiu säästmise meetmeid s.o prügi sorteerimine, keskkonnahoidlikud hanked jmt.

Suuremad langused ja/või kõrvalekaldumised asutajate seatud sihttasemetest:

- võrreldes 2023. aastaga suurenes haridustegevusest osa saanud õpilaste arv, kokku 5300 õpilast (2023 – 4430), mis sihttasemele jääb alla 1700 õpilase võrra);
- töötajate eesti keele oskuse tase tervikuna paraneb aeglaselt. Eesmärk on, et aastaks 2025 valdab muuseumis eesti keelt 50% töötajatest tasemel C ja 50% tasemel B. Tegelikult eesti keelt emakeelena ja C1 ja C2 tasemel kõnelejate arv kokku vähenes, moodustades 35% töötajatest (-3% võrreldes algtasemega, sihttasemest mahajäämus -15%). A1 ja A2 tasemel kõnelejate osas oli eesmärk, et nad parandavad oma keeleoskust, mis ka toimus. A1 ja A2 kõnelejate arv vähenes võrreldes algtasemega (-3%). B1 ja B tasemel kõnelejate arv tervikuna suurenes võrreldes algtasemega (+6%, sihttasemest aga puudu -16%). Eesti keelt mittevõlvivate töötajate arv vähenes 1 töötaja võrra ja moodustab täna 8%;
- haldusala küberhügieeni e- testis osales üksnes 59 % töötajatest (ootus oli 80%, langus võrreldes eelmise aastaga -16%).

Nõukogu hindab muuseumi tööd heaks.

2025. aasta peamised eesmärgid juhatuse hinnangul on:

- Eesti identiteedi edendamine kogumistöö ja näituste vahendusel;
- järjepidev töö Narva noortega, tutvustades neile Eesti kultuuripärandit ja Narva ajalugu Eesti ajaloo kontekstis;
- renoveeritud Läänehoovi ja Kristervalli bastioni uute teenuste arendamine ja müük;
- projektitoetuste võimaluste kasutamine muuseumihoonete ja näituste ligipäasetavuse parandamiseks.

2.26. Sihtasutus Pärnu Muuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Pärnu Muuseum (edaspidi ka *sihtasutus* või *muuseum* või *Pärnu muuseum*) põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada ja vahendada Pärnumaa kultuuripärandit ning tugevdada Pärnumaa kultuuri-, haridus- ja turismialast konkurentsivõimet.

2015. aastal riigi ja Pärnu linna asutatud sihtasutus võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Pärnu Muuseumi funktsioonid kultuuripärandi uurija, koguja, säilitaja ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Pärnu muuseumi kolme filiaali külastati 2024. aastal kokku **37 233** korral (2023. a oli 32 688 külastajat). Külastajatest moodustasid 77% üksikkülastajad ning külastajatest 44% moodustasid välituristid.

2024. aastal digiteeriti Pärnu muuseumis 29 480 faili ning lisati digihoidlas arhiiviobjekti/museaali andmetele. Digiteerimine toimub alakogude põhiselt. Nii on Eesti Muuseumide Veebivärava andmetel arhiivraamatukogus toimingu abil fail näiteks 96% (11 911 museaalil, kokku 12 369 museaali), numismaatikakogus 77% (7634 museaalil, kokku 9843 museaali) ning fotokogus 73% (38 162 museaalil, kokku 51 694 museaali) museaalidest.

Muuseumi hariduslikes programmides osalejaid oli 2024. aastal kokku 9707, kellest lapsi ja noori oli 5456 ning täiskasvanuid 4251. Neist omakorda muuseumitundides osales lapsi ja noori 4672 ning täiskasvanuid 3156. Võrreldes möödunud aastaga on märkimisväärselt kasvanud hariduslikest programmidest osasaanud täiskasvanute arv ning langenud on pisut laste ja noorte arv.

Pärnu muuseum sai 2024. aastal annetusena Mart ja Leida Oru pärandi. 1944. aasta suure põgenemislaine käigus Rootsi lahkunud ja praegu Stockholmis resideeruv kunstnik Mart Org annetas muuseumile 124 teost, mille hulgas nii maalid kui graafika. Lisaks annetas Mart Org muuseumile ema Leida Oru 59 aplikatsioonitehnikas tekstiilipilti.

Erakordse ja teist laadi kogemuse tõi muuseumile 1944. aasta suurpõgenemise 80. aastapäeva tähistamine koostöös väliseestlaste kogukonnaga.

Valmistati ette ja viidi läbi Eesti muuseumide aastaauhindade konverentsi ja gala „Muuseumirott“ Pärnu kontserdimajas (02.02.2024). Antud ülesanne oli muuseumile suur vastutus, tulemus nähtav Eesti muuseumivaldkonna ees.

Uudne, põnev ja ka tömahukas oli uue püsiekspositsiooni ideede ja tööde algatamine ning sellest tegevusprojekti vormimine, mille tulemus on positiivne ja nüüd on võimalik 2025. aastal alustada 13 aastat muutmatult püsinud püsiekspositsiooni kaasajastamist.

Kokkuvõttes oli 2024. aasta Pärnu Muuseumile taaskord edukas, tegus ja tõine ning Sihtasutuse Pärnu Muuseum eesmärkide saavutamist saab hinnata väga heaks.

2025. aasta peamine eesmärk on uue püsiekspositsiooni loomine muuseumi peahoones.

2.27. Sihtasutus Rakvere Teatrimaja

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutus Rakvere Teatrimaja põhikirjalised eesmärgid on:

- luua kunstiliselt väärtuslikke professionaalseid lavastusi;
- arendada loomingulist meeskonda läbi novaatorliku teatrikeeles kasutamise, rakendades selleks lavastusmeeskondi nii Eestist kui välismaalt;
- omada tasakaalustatud repertuaari, mis on suunatud erinevatele vaatajate sihtgruppidele;
- tekitada dialoog publikuga läbi sotsiaalselt oluliste ja intrigeerivate teemade käsitlemise lavastustes;
- jätkata professionaalse teatrikunsti viimist maakondadesse, tehes selleks spetsiaalselt ringreisitingimustele vastavaid lavastusi;
- korraldada mistahes teatrikunsti ja laiemalt kultuuri populariseerivaid üritusi lisaks etendustele: kino, festivalid, koolitused, rahvusvahelised koostööprojektid, näitused, seminarid, erinevaid kunstialasid sünteesivad ettevõtmised jms;
- renoveerida sihtasutusele kuuluv kinnisvara ja tagada edaspidi selle korrashoid.

Regionaal- ja sotsiaalpoliitilist aspekti silmas pidades on Sihtasutuse Rakvere Teatrimaja tegevuse jätkamine Lääne-Virumaa ja mitmete ümbritsevate maakondade ainsa professionaalse, väljasõidu-etendusi andva teatrina ja rahvakultuurile tingimuste loojana (ka Rakvere linna tasandil) vajalik. Teatri toimimine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Eesmärkide täitmine oli 2024. a järgmine:

- publikuarv oli **61 000** (2023, 64 432, 2022. a 48 870);
- toodi välja 9 uuslavastust;
- 326 etendust;
- maapiirkondades anti etenduste koguarvust 32% etendusi.

2024. aastal oli kinol külastajaid 44 264, kellel oli võimalik valida 195 erineva filmi seast.

Baltoscandal toimus 3.–7. juulil. Seekord täitis kolmkümmend aastat esimesest festivalist Rakveres. Festivalil nägi Eesti ja maailma tippteatrit, mis pakkus intensiivse läbilõike erilaadse teatrikeelega lavastustest. Etendus 13 lavastust kümnest riigist, lisaks sai publik osa kinoprogrammist ja raamatuesitlusest. Festivali programm oli peresõbralikum kui tavaliselt, kolm lavastust sobisid ka lastele vaatamiseks.

Keskkonnategevuse tööühm pidas 2024. aastal kaks töökoosolekut, millega pandi paika keskkonnasäästlikud tegevused, koostati keskkonnahoidlike ürituste korraldamise ja digiprügi vältimise meespea ning soovitusel ürituse külastajale, viidi läbi kollektiivis keskkonnanalase küsitluse selgitamiseks, kuidas töötajad hindavad asutuse keskkonnasäästlike tegevusi ja mida soovivad ökoloogilise jalajälje vähendamiseks teha. Ligipäasetavuse parendamiseks viidi 2024. aastal läbi mitmed tegevused, nt kaardistati olukord ning koostati tegevuskava, renoveeriti suure maja sissepääs.

Kokkuvõtvalt, 2024. aasta repertuaar oli mitmekesine, ületati seatud külastusnumber ja planeeritud etenduste arv, toimus edukas rahvusvaheline koostöö nii festivali kui uuslavastuse „Reekviem unistusele“ raames ning sihtasutus on arvestatavalt pööranud tähelepanu keskkonnanalasele ja ligipäasetavuse edendamise tegevustele.

Seega, on Sihtasutus Rakvere Teatrimaja täitnud väga hästi endale 2024. aastaks seatud eesmärgid.

2025. töötab tulla väljakutseid pakkuv nii teatrile kui vaatajatele. Maksu- ja hinnatõusudele lisandub negatiivne informatsioon, kus kõiki hädasid pigem võimendatakse kui positiivseid lahendusi ja väärtusi otsitakse. Hoolimata finantsilisest survest ollakse täis indu, et hoida Rakvere Teatrit jätkuvalt kindlal kõrgetasemelisel kursil.

2.28. Sihtasutus Saaremaa Muuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Saaremaa Muuseum (edaspidi ka *sihtasutus* või *muuseum* või *Saaremaa Muuseum*) põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ja vahendada Saare maakonna kultuuripärandit hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel ning tugevdada Saare maakonna kultuuri-, haridus- ja turismialast konkurentsivõimet.

2017. aastal riigi ja Kuressaare linna (tänapäevaks Saaremaa vald) asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Saaremaa Muuseum funktsioonid Saare maakonnaga seotud kultuuripärandi uurijana, kogujana, säilitajana ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Muuseumi külastas 2024. a kokku **78 684** külastajat (2023. a 97 651, 2022. a 97 403, 2021. a 80 118, 2020. a 60 933). Haridusprogrammides osales 2024. a kokku 3762 inimest (2023. a 3183, 2022. a 5708).

Olulisemad põhitegevuse sündmused Saaremaa Muuseumis 2024. aastal:

- Avati näitused „Nähtamatud“, „Enne kukke ja koitu – Allimanni Maja kunstilugu“ (erakogul põhinev), rändnäitus „Teatrinukkude võlumaailm“ (Nukuteatrimuuseum), koostöönäitus „Kirgede tolm – 50 aastat Saaremaa Rallit“ ja „Nelja jalaga maa peal. Eesti talutool“ (Eesti Rahva Muuseum).
- Salme laevmatuste leiud pandi välja Vilniuses Leedu Rahvusmuuseumis rahvusvahelisel näitusel „Kyivan Rus'. Origins“.
- Korraldati kaks konverentsi: 26. jaanuaril linnuse I korruse taasavamise puhul konverents „Kuressaare lossi taassünni algus. Kokkuvõtte Saaremaa Muuseumi kaasajastamise esimesest etapist aastatel 2022–2023“ ja 27. septembril ajalookonverents „1944 – sõja ja rahu vahel“, mis töid kohale rohkearvuliselt kuulajaid.
- Täiendati kogusid 794 museaali võrra.

Toimusid uuendatud esimese korruse tööle rakendamine koos uute liikumisskeemide ja tehnosüsteemidega, laululava sanitaarremont, korrastati Mihkli Talumuuseumi rehoone katus ning tehti linnuse katuse parandustööd.

Kokkuvõtvalt täitis Sihtasutus Saaremaa Muuseum 2024. aastaks seatud eesmärged hästi.

2025. aasta muuseumi võtmetegevused on „Saaremaa Muuseum 160“ tähistamine näituste, perepäevade, ettekannetega ja näituse „Viikingid enne viikingeid“ eksponeerimine Rootsis Stockholmis Vrak.

2.29. Sihtasutus Sakala Teatrimaja

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Sakala Teatrimaja põhikirjalised eesmärgid on:

- sihtasutuse valduses ja kasutuses olevate hoonete remont ja rekonstrueerimine ning valminud hoonekompleksi haldamine;
- Eesti teatrikunsti edendamine ning võimaluste loomine maailma teatrikunsti tutvustamiseks eesti vaatajatele;
- sihtasutuse sissetulekute ja kapitali kasutamine, maksmine või annetamine sihtasutuse halduskulude ning teatrihoones näidatavate lavastustega seotud kulutuste katteks.

Sihtasutus peamine põhikirjaline eesmärk on sihtasutuse valduses ja kasutuses olevate hoonete remont ja rekonstrueerimine ning haldamine. Sihtasutuse hoone paikneb Tallinnas Sakala tn 3 kinnistul, mille omanikuks on Eesti Vabariik ja riigivara valitsejaks Kultuuriministeerium. Sihtasutuse kasuks on seatud 2000. aastal tasuta hoonestusõigus tähtajaga 36 aastat. Pärast Sihtasutuse Teater NO99 tegevuse lõpetamist Sakala 3 hoones on muutunud ka Sihtasutuse Sakala Teatrimaja roll ja tegevus. Endisest hoone haldamisega tegelenud sihtasutusest (Sihtasutus Vanalinna Teatrimaja) on saanud hoone tegevust sisuliselt juhtiv sihtasutus.

Sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks, sh hoone heaperemeheliku kasutamise tagamiseks, ning hoonestusõiguse lepingust tulenevate hoone omanikupoolsete kohustuste täitmiseks ja kinnisvara hooldamiseks.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aastal jätkas sihtasutus maja haldamisega. Sihtasutus on võtnud eesmärgiks tagada ning suurendada võimalusi ruumide rentimiseks etenduskunstidega tegelevatele kollektiividele.

2024. aasta jooksul toimus Sakala 3 Teatrimajas kokku **241** avalikku teatrietendust (muutus eelmise aastaga võrreldes + 21,7%), millest 117 on VAT Teater MTÜ produktsioonid ning 124 teiste produktsioonide läbi viidud etendused (muutus eelmise aastaga võrreldes 49,4%). Lisaks VAT Teatrile andsid 2024. aasta jooksul etendusi: Ekspeditsioon OÜ, SA Fine5, Oliivipuu OÜ, Kuressaare Teater, Paide Teater, R.A.A.A.M., EMTA Lavakunstikool, Kiseljus Teater, Teater Nuutrum, Must Kast, Vaba Lava, Ugala Teater, Vana Baskini Teater, 32. Keskkool, Geekest Stuudio. Teatrimaja erinevates saalides toimus kokku 587 proovipäeva, millest 255 moodustavad VAT Teatri proovipäevad ning 332 proovipäeva teised produktsioonid.

Aastal 2024. jätkati vastavalt võimalustele kammersaali kohandamisega etenduskunstide eripäradest lähtuvalt. 2024. aastal loodi võimalus kammersaali seinte katmiseks mustade külgekardinatega, mis parandab oluliselt saali akustikat ning loob senisest suuremaid võimalusi saali kasutamiseks etenduskunstide lavastamisel samuti täiendati olulisel määral lavavalgustuse riputussüsteemi.

Sihtasutus peab oluliseks keskkonnahoiule suunatud tegevusi. Olulisemate tegevustena väärivad väljatoomist nt tehnosüsteemide remont ja seadistamine, et tagada senisest säästlikum energiakasutus hoones.

Kokkuvõtvalt täitis Sihtasutus Sakala Teatrimaja 2024. aastaks seatud eesmärgid väga hästi.

2025. aastal jätkab SA Sakala Teatrimaja struktuurselt jätkusuutliku majandustegevusega, milles kulude katmiseks piisavad vahendid tulevad lisaks riigitoetusele ka rendituludega teenitavast kasumist ja eelnevate aastate tuludest.

2.30. Sihtasutus Tartu Jaani Kirik

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutus on asutatud Tartu Jaani kiriku taastamise, selle hilisema kasutamise ja säilitamise projektide rahastamiseks. Sihtasutuse asutajad on Eesti Vabariik, Tartu linn ja EELK Tartu Ülikooli-Jaani Kogudus

Jaani kirik on üks Tartu olulisemaid pühakodasid, kultuuriobjekte ja kodukonnakeskusi. Sihtasutuse peamise põhikirjalise eesmärgi osas lõppes kiriku taastamine kapitaalehituslikus mõttes 2005. aastal. Hiljem on tehtud väiksemaid ehituslikke täiendusi ning teostatud garantii- ja remonditöid. Kiriku taastamine on pooleli peaoreli ehitamise osas. Sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik vähemalt seni, kuni Jaani kirik on täielikult taastatud, s.t soetatud on peaorel ning restaureeritud valdav osa terrakotaskulptuuridest.

Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aastal väisas kirikut hulgaliselt gruppe ning **48 200** külastajat. Toimusid plaanipärased jumalateenistused.

Jaani kiriku populaarsus kontsertide ja muude kultuurisündmuste läbiviimise paigana on ligilähedaselt optimaalsel tasemel – ca 100 õhtust kultuurisündmust aastas. Lisanduvad jumalateenistused ja mitmesugused näitused. Kontserttegevuse osas on sihtasutuse olulisemateks koostööpartneriteks Eesti Kontsert, festival Klaaspärlimäng, kontserdisari Tornimuusika, Musica Sacra ning Hingede Öömuusika.

2024. aastal renoveeriti kiriku peaportaal ning Lutsu tänava poolisel küljel asuvad piilarid. Jätkus vahendite kogumine pikaajalisele arendusprojektile, mis näeb ette Eesti esimese barokkoreli ehitamist Tartu Jaani kirikusse.

Kokkuvõtlikult on Sihtasutus Tartu Jaani Kirik oma eesmarke saavutanud 2024. aastal hästi.

2.31. Sihtasutus Tartu Kunstimuuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Tartu Kunstimuuseum (edaspidi ka *Tartmus*) põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ning vahendada Eesti kultuuriloo seisukohalt olulist kunsti ja sellega seotud materjali, aidates seeläbi kaasa kunsti väärtustamisele ühiskonnas ning Tartu kui inspireeriva elukeskkonnaga linna ja atraktiivse reisisihi arengule.

2024. aastal koos Tartu linnaga asutatud sihtasutus võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Tartu Kunstimuuseum ülesanded. Muuseumi tegutsemise sihtasutuse vormis seatud põhikirjalise eesmärgi täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Kokku külastas 2024. aastal Tartu Kunstimuuseumi **18 003** inimest (sh ka ainult poe külastajad, kes näitustele ei läinud); näituste, haridus- ja publikuprogrammi külastusi oli kokku **17 253**.

2024. aastal avanenud näitused kuulusid kõik Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 põhiprogrammi, kokku avati 4 uut näitust: „Ilmar Malin. Igaviku Hõõg“, Kris Lemsalu isikunäitus „DONATELLA. Elukeeris“, „Initsiatiiv altpoolt. Eesti karikatuur 1980ndatel“ ja lastele suuantud kaasaegse kunsti näitus „Viltuse maja saladused“.

Lisaks korraldas Tartmus Eesti Rahva Muuseum suure rahvusvahelise sürrealismiteemalise näituse „Sürrealism 100. Praha, Tartu ja teised lood ...“. Tegu oli olulise koostööga Eesti Rahva Muuseumi,

Praha Rahvusgalerii, Tartu Kunstimuuseumi ja Tartu 2024 vahel. Seda näitust külastas 33 151 inimest.

Seoses näitustega andis Tartmus välja kaks trükist: „Ilmar Malin. Igaviku hõõg“ ja „Sürrealism 100. Praha, Tartu ja teised lood ...“, mis valiti 2024. aasta Eesti kõige kaunimate raamatute hulka. 14. mail toimus Eesti Rahva Muuseumis rahvusvaheline konverents, mille korraldas Tartu Kunstimuuseum. 8. augustil toimus Palupera koolis Tartmusi korraldatud rahvusvaheline sümposium „Kunst loob lähedust“, mis kuulus näituse „Viltuse maja saladused publikuprogrammi hulka.

2024. aastal osales Tartmusi haridusprogrammides 3313 last, sh muuseumitundides 2509 last. Toimus neli lastelaagrit. Tartu kunstimuuseumis toimus 51 publikuprogrammiüritust (tuurid, kunstnikuvestlused, raamatuesitlused, loengud jms). Populaarseks on kujunenud seniore reede (1 euro reedel), mis toimus 5 korral ja millest sai osa 133 seniorit.

Tartu Kunstimuuseum osaleb ka 2024. aastal ellu kutsutud Tartu kunstiasutuste üleses turundusprojekti Tartu Kunstinädal. Jätkus töö Tartu kultuurikeskuse Siuru ettevalmistusportsessiga.

Tartu Kunstimuuseumi 2023. aastal avatud e-pood sai 2024. aasta sügisel inglisekeelse versiooni, võimaldades ligipääsu veebi teel tellimiseks ka eesti keelt mitte oskavatele siinsetele inimestele ning välismaalastele (saadame tellimusi ka välismaale). Poe käive (piletimüügit) kasvas võrreldes 2023. aastaga 9 %.

Tartu Kunstimuuseumi kogude juurdekasv oli 204 museaali, neist 107 annetuste ning 97 ostude teel. Aastal 2024 digiteeriti (trükifailid) 526 tööd.

Kokkuvõtlikult on Sihtasutus Tartu Kunstimuuseum oma eesmärgi saavutanud 2024. aastal hästi.

2.32. Sihtasutus Teater Vanemuine

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Teater Vanemuine põhikirjaline eesmärk on Eesti rahvuskultuuri rikastamine, eesti kultuurimõtte edendamine ja eesti keele hoidmine luues ning esitades kunstiväärtuslikke sõna-, muusika- ja tantsulavastusi ning korraldades muid etenduskunstisündmusi. Teatri arengukava viitab eraldi vajadusele tutvustada ja säilitada teatrikunsti kaudu Lõuna-Eesti piirkondlikku pärandit.

2012. aastal asutatud Sihtasutus Teater Vanemuine võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Teater „Vanemuine“ funktsioonid teatrikultuuri edendaja ja kandjana ning riigilt saadud hoonete kompleksi haldajana eesmärgiga jätkuvalt kanda professionaalse kolmežanrilise (draama, muusika ja tants) teatri, laia ja mitmekesise repertuaarivalikuga suurima kultuurikeskuse rolli Lõuna-Eestis. Teatri tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjalise eesmärgi täitmiseks on sobilik ning rahvuskultuurilist, regionaal- ja sotsiaalpoliitilist aspekti silmas pidades jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aastal andis Vanemuise teater kokku **515** etendust ja kontserti (2023. a 460), mida külastas **153 365 inimest** (2023. a 150 390). Lisaks toimusid noortetöö haridusprojektid ja muud üritused, kokku 316, mida külastas lisaks 10 474 inimest. Kogu ürituste arv oli seega 831 ja kokku oli külastajaid 163 839.

Etendused ja kontserdid jagunesid: 337 draamaetendust (külastajaid 81 961), 118 muusikaetendust või kontserti (külastajaid 52 655), 60 tantsuetendust (külastajaid 18 749). 2024. aastal esietendus Vanemuise teatris 13 uuslavastust, nende seas kaheksa draama-, kaks balleti-, üks ooperilavastus, üks muusikal, üks lastelavastus.

Võrreldes viimaste aastatega andis teater rohkem etendusi ja kontserte väljaspool statsionaari. Mängukohad olid Haapsalus, Paides, Põlvas, Pärnus, Rakveres, Tallinnas, Viimsis, Viljandis, Vändras. Noortetöö 316 üritusel osales kokku 10474 inimest.

2024. aastal jätkas Vanemuise teater ligipääsetavate etenduste andmist. Sihtasutus on määratlenud enda jaoks jätkusuutliku ja vastustundliku tegevuse põhimõtted, sh keskkonnaalaste tegevuste osas.

Kokkuvõtvalt täitis Sihtasutus Teater Vanemuine 2024. aastal seatud eesmärgid väga hästi.

2025. a vaates on teater olukorras, kus jätkuvalt tuleb leida kulude kokkuhoiu võimalusi ning võrreldes 2024. aasta eelarvega on planeeritud omatulu kasvu ca 17%. Planeeritud on 13 uuslavastust, sh suvelavastus. Repertuaarivalikus on ca 60 nimetust teatrietendusi ja kontserte. Tavapäraselt toimuvad Kassitoome kontsert, hooaja ava- ja lõppkontsert, hingedepäeva kontsert. Mängukavas on ka mitu uut klassikalise muusika kontserti.

2.33. Sihtasutus Tehvandi Spordikeskus

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Tehvandi Spordikeskus põhikirjalised eesmärgid on:

- rahvusvahelistele nõuetele vastavate komplektsete spordikeskuste (sh olümpiaettevalmistus- ja koolituskeskuste) väljaarendamine, haldamine ja vastavate teenuste pakkumine;
- suve- ja talispordialade ning laskespordi treeninguteks, spordilaagriteks ning riigisisest ja rahvusvaheliste võistluste korraldamiseks tingimuste loomine ja vastavate teenuste pakkumine;
- konverentside ja seminaride korraldamiseks ja koolituseks tingimuste loomine ja vastavate teenuste pakkumine;
- puhkamiseks ja vaba aja veetmiseks tingimuste loomine ja vastavate teenuste pakkumine.

Sihtasutus Tehvandi Spordikeskus tegevuse jätkamine on vajalik, kuna keskus on arenev ja omab nii rahvusvahelist kui riiklikku tuntust. Sihtasutus haldab kolme Lõuna-Eesti spordikeskust: Tehvandi Spordikeskus (talialade tippspordi treening- ja võistluskeskus), Kääriku Spordikeskus (multispordi- ja spordilaagrikeskus, sihtasutus haldab alates 2012. aastast) ning Tartumaa Tervisespordikeskus (laskespordi- ja harrastusspordikeskus, sihtasutuse struktuuriüksus alates 2014. aastast).

Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol seatud pikaajaliste põhikirjalise eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik. Riigi osalus sihtasutuse asutajana on oluline tagamaks teostatud ja teostatavate spordi-investeeringute sihipärane kasutus ka tulevikus.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aastal oli näha sihtasutuse tegevuskeskkonnas, milleks on laias laastus sporditurism (sport, majutus, toitlustus) mõningast elavnemist võrreldes varasema aastaga. Lisaks elavnenud siseturismile võis näha ka mõningast kasvu sporditurismile lähiriikidest ning rohkemate spordiürituste toimumist.

2024. aastal korraldati Sihtasutuse keskustes üle 70 erineva mastaabiga võistluse, millest olulisemad oli FIS MK etapp kahevõistluses; Tartu Maratoni erinevad võistlused; Eesti MV murdmaasuusatamises, suusahüpetes, kahevõistluses, ja laskesuusatamises; Kekkose raja võistlused, Balti korvapalliliiga võistlused; Firmaspordi ja Eesti Akadeemilise Spordiliidu erinevad üritused, jalgpalli EMV III liiga võistlused; Tennis Europe võistlused noortele; erinevad laskespordivõistlused (liikuv märk, Heli Rass,

EMV jne) ning IBU suurvõistlused (suvised ja talvised).

Sihtasutuste majandustegevuse käive tõusis võrreldes 2023. aastaga 23% võrra. Tehvandi Spordikeskuse käive kasvas võrreldes 2023. aastaga 34% võrra. Tehvandi Spordikeskuse käibe muutus on suuresti seotud keskuses toimuvate rahvusvaheliste võistlustega. Tartumaa Tervisespordikeskuse käive langes võrreldes 2023. aastaga 5%. Kääriku Spordikeskuse käive kasvas võrreldes 2023. aastaga 20% võrra. Kääriku Spordikeskuse käibe tõusu saab eelkõige seostada Kääriku hotelli, toitlustuse ja konverentsikeskuse kaasajastamisega. Käibe kasv ja Kääriku Spordikeskuse populaarsus näitab ka investeringu olulisust Lõuna-Eestis.

Sihtasutuse Tehvandi Spordikeskuse spordirajatisi kasutati 2024. aastal **106 556** korral (2023. a 87 198).

Kokkuvõttes oli 2024. aasta sihtasutuse jaoks edukas, eesmärkide täitmist saab hinnata väga heaks ning võrreldes aastaga 2023 kasvas nii majutuste arv, teenitud omatulu kui ka paranesid asutused üldised majandusnäitajad.

2025. aasta peamised eesmärgid on:

- tõhustada digitaalsete turundus- ja müügikanalite monitoorimist ja kasutamist turundustegevustes; uuendada keskuste kodulehekülgi ning minna üle uuele platvormile;
- Tehvandi Spordikeskuse Tugiteenuste hoone I etapi valmimine ja II etapi ettevalmistus (jõusaali väljaehitamine) 2026. ja 2027. aastal toimuvate IBU MK ja MM suurüritusteks.

2.34. Sihtasutus Ugala Teater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutus Ugala Teater põhikirjalised eesmärgid on:

- kunstiväärtuslike professionaalsete lavastuste loomine ja esitamine;
- eesti rahvuskultuuri rikastamine ja eesti kultuurimõtte ning eesti keele hoidmine ja edendamine;
- teatri loomingulise kollektiivi liikmetele võimetekohase ja nende andeid arendava töö pakkumine;
- erinevatele sihtgruppidele suunatud mitmekesise ning vaatajaid vaimsalt rikastava repertuaarivaliku koostamine;
- valminud lavastuste tutvustamine teatrihuvilistele üle kogu Eesti;
- teatrikunsti ja kultuuri populariseerivate ürituste (festivalid, koolitused, seminarid, erinevaid kunstialasid sünteesivad ettevõtmised jms) korraldamine;
- sihtasutuse lavastuste tutvustamine väljaspool Eesti Vabariiki ja võimaluste loomine maailma teatrikunsti tutvustamiseks eesti vaatajale;
- sihtasutusele kuuluva kinnisvara renoveerimine ja selle korrashoiu tagamine.

Rahvuskultuurist, regionaal- ja sotsiaalpoliitilist aspekti silmas pidades on Sihtasutus Ugala Teater tegevuse jätkamine regiooni kultuurielu elavdajana elukeskkonna kvaliteeti tõstmise eesmärgil vajalik. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aastale tagasi vaadates tuleb tõdeda – oli väljakutseid pakkunud aasta. Aasta jooksul anti kokku **337 etendust** (2023. a 326, 2022. a 279) **77 775** vaatajale (2023. a 85 000, 2022. a 75 600), neist väljaspool kodusaale 84 etendust. Esietendus üheksa uuslavastust.

Külastajate arvu vähenemine tõi kaasa ka piletitulu vähenemise, kuid seda tasakaalustas kulude kokkuvõtte, mis tähendab, et aasta suudeti lõpetada positiivse põhitegevuse tulemiga (tulem arvestamata

amortisatsioonikulu ja intressitulu).

Ligipäasetavuse tegevuskava üheks meetmeks on võimaldada puuetega inimestel ja nende saatjatel külastada teatrit soodustingimustel. 2024. aastal osteti 735 sooduspiletit puudega külastajale ja lisaks 242 saatja piletit. Erivajaduste inimeste ligipäasetavuse tagamiseks telliti kirjeldustõlge etendusele „Surmkindlad asjad siin elus“. Lavastusel „Vai-vai vaene Vargamäe“ on ukrainakeelne sünkroontõlge.

Suurim kulude kokkuhoid saavutati eelkõige energiakulude arvelt – energiakulude säästmiseks on sihipäraselt panustatud mitmel järjestikusel aastal. Keskkonnahoiu tegevustesse panustab teater mitmel viisil nii läbi oma põhitegevuste (näidendite valikul ja lavastuste kujundamisel ja väljatoomisel), kui ka rändnäituse ja seminaride kaudu.

Kokkuvõtvalt tuli Sihtasutus Ugala Teater 2024. aastal eesmärkide täitmisega hästi toime.

2025. majandusaastaks on seatud eesmärk anda kokku 320 etendust 83 000-le külastajale ning teenida piletitulu kokku 1 454 000 eurot. Repertuaari uuendamiseks on 2025. aasta repertuaariplaani kavandatud 9 uuslavastuse väljatoomine; eelnevatest aastatest on jooksvas repertuaaris kokku 20 lavastust.

2.35. Sihtasutus Vene Teater

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Vene Teater põhikirjalised eesmärgid on:

- kunstiliselt ja tehniliselt kõrgetasemeliste etenduste loomine ja muude kultuuriürituste korraldamine vene- ja eestikeelsele elanikkonnale;
- omada tasakaalustatud repertuaari, mis on suunatud erinevatele vaatajate sihtgruppidele. Tutvustada nii klassikalist kui ka nüüdisaegset vene, eesti ja maailma dramaturgiat;
- tekitada dialoog publikuga sotsiaalselt oluliste ja intrigeerivate teemade käsitlemise abil;
- viia professionaalne teatrikunst Tallinna ja Eesti piirest väljas, tehes selleks ringreisitingimustele vastavaid lavastusi;
- lisaks teatrietendustele korraldada mistahes teatrikunsti ja laiemalt kultuuri populariseerivaid üritusi: kino, festivalid, koolitused, seminarid, erinevaid kunstialasid sünteesivad ettevõtmised jms;
- arendada ja hoida sihtasutusele kuuluvat kinnisvara, pidades silmas nüüdisaegse teatrikeskkonna vajadusi.

Sihtasutuse Vene Teater missiooniks on olla venekeelse kõrgetasemelise teatritraditsiooni hoidja ja arendaja Eestis. Teatri tegevuse eesmärk on olla venekeelse teatrikunsti eestkõneleja, suunanäitaja ning kvaliteedi kandja, kes on teatud ja tunnustatud Eestis, Venemaal ning mujal maailmas. Rahvuskultuurilist, regionaal- ja sotsiaalpoliitilist aspekti silmas pidades on Sihtasutuse Vene Teater tegevuse jätkamine ainsa kutselise venekeelse teatrina Eestis põhjendatud ja vajalik. Teatri toimimine sihtasutuse vormis seatud eesmärkide täitmiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aasta oli Sihtasutuse Vene Teater jaoks mõõdukalt edukas, hoolimata paljudest raskendavatest asjaoludest. Aasta alguses polnud võimalik ette näha, et seoses üleminekuga eestikeelsele õppele otsustavad mõned venekeelsed koolid Vene Teatri külastusi märkimisväärselt vähendada. Teater pidi otsima täiendavaid sihtgruppe piletitulu teenimiseks ning korraldama kohtumisi koolijuhtide ja õpetajatega.

Teatris käis **66 045** vaatajat (2023. a 77 803).

Uuslavastuste arv vastas kavandatule. Plaanitud 11 uuslavastust viidi ellu, lisaks toimus 3 projekti. Üks neist oli pühendatud rahvusvahelisele lasteraamatupäevale, 2. aprillil, mil teatri näitlejad ning tuntud kultuuri- ja haridustegelased lugesid lasteraamatuid erinevates linna avalikes ruumides.

2024. andis teater 137 etendust suurel laval, 150 etendust väikesel laval, 49 etendust RINGlaval (millest 10 moodustas koostööprojekt „Mann ist Mann“), 6 etendust kaminasaalis projekti „Jõulujutud kamina ääres“ raames ning 9 suveetendust Eesti Vabaõhumuuseumis. Lisaks toimus 9 külalisetendust Riias ja 16 väljasõitu, millest 12 oli Ida-Virumaale. Üks väljasõit hõlmas rahvusvahelist festivali Bulgaarias.

Etenduste sari „Uue aja jooned“, mis põhineb 21. sajandi luulel ja toimub dialoogis publikuga, on juba teist aastat järjest meelitanud teatrisse uue põlvkonna noori vaatajaid. Kaasaegsete näidendite ettelugemised pälvisid koolides jätkuvalt suurt tähelepanu. Möödunud aastal RINGlaval alanud projekt jätkus samas formaadis: aktuaalsete näidendite ühislugemised koos näitlejatega ning arutelud teismelisi huvitavatel teemadel.

Sihtasutuse juhatus hindas 2024. aastat mõõdukalt edukaks, kuna tulemused olid peaaegu kooskõlas prognoosidega. Kokkuvõtlikult võib Sihtasutuse Vene Teater tegevust eesmärkide täitmisel 2024. aastal pidada heaks.

2025. aastaks koostatud kavades on arvesse võetud, et sõda Ukrainas jätkub, elatustase langeb ja palgakasv on peatunud. Sellest hoolimata on järgmiseks aastaks planeeritud veidi rohkem teatrikülastusi kui 2024. aastal ja kavas on 10 uuslavastust.

2.36. Sihtasutus Viljandi Muuseum

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Viljandi Muuseum põhikirjaline eesmärk on vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ja vahendada ajaloolise Viljandimaa ja kultuuriloolise Mulgimaaga seotud kultuuripärandit ning tugevdada seeläbi Viljandi ja Viljandimaa kultuuri-, haridus- ja turismialast konkurentsivõimet.

2025. aastal asutatud sihtasutus võtab üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Viljandi Muuseum ülesanded.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Sihtasutus Viljandi Muuseum asutati veebruaris 2025 ning alustab sisulist tegevust maist 2025. Sellest tulenevalt saab esitada ülevaade sihtasutuse tegevusest ja eesmärkide täitmisest järgmisel aastal.

2.37. Sihtasutus Virumaa Muuseumid

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Virumaa Muuseumid (edaspidi ka *sihtasutus* või *muuseum*) põhikirjalised eesmärgid on sihtasutuse kasutuses oleva vara haldamine ja arendamine, et luua tingimused kultuuri-, loodus- ja keskkonnakaitse väärtuste taastamiseks, hoidmiseks, kogumiseks, uurimiseks ja säilimiseks ning üldsusele vahendamiseks.

Sihtasutus on tegutsenud alates 2002. aastast. Tulenevalt sihtasutuse eesmärkidest – tagada Palmse

mõisa, Rakvere linnuse, Politseimuseumi, Rehbinderi maja, Linnakodaniku majamuseumi, Altja kõrtsi ja võrgukuuride, Toolse linnuse ning Karepa Kalame Talumuseumi jätkusuutlik tegevus – on vajalik sihtasutuse tegevuse jätkamine. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol seatud põhikirjalise eesmärkide täitmiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

2024. aastal oli külastuste arv **90 070**, mis ületas eelneva aasta tulemuse pea 6500 külastusega. Külastatavus on nüüdseks taastunud covid-19 eelsele ajale ning seda veidigi ületanud.

28. juunil 2024 avati ajaloolises Rehbinderi majas Mööblimuseumi esimese püsinäituse „Toolile nõjatudes. Näituse ja ajaloolise hoone koosmõju pälvib Muinsuskaitseameti Aasta tegu 2024 tiitli ja Eesti muuseumide aastaauhindadel parima püsinäituse 2024 tiitli. Jätkus Rehbinderi maja soklikorruse remont. Toimib koostöö Rakvere Ametikooliga, mille õpilased kasutavad soklikorrust oma praktikabaasina ja teostavad siseviimistlusteid vastavalt Ruumilabori sisearhitektuursele projektile. Eesmärk on võtta alumine korrus 2026. aastal kasutusele esialgu ajutiste näituste ruumidena.

Rakvere linnuses tänu muuseumide kiirendi toetusele alustati ajaloota uuendamisega ja näituse „Oli kole lahing...“ seatud töödega. 2024. aastal valmisid näituse tekstid ja mööbli kavandid. Kuna eksponeeritakse nii Rakvere linnusest leitud arheoloogilisi esemeid kui ka haruldasi nn hansakausi, siis osutus töö oluliselt keerukamaks, et tagada museaalide turvalisus ja samas säilitada atraktiivne kujundus. Näituse avamine toimub 2025. aasta kevadel. Sellega seotult uuendatakse ka haridusprogrammi keskaegsete linnuste ja ordu ajaloo kohta.

Käsil on Palmse mõisa peahoones külastuskeskkonna arendamine muuseumiteenuste kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamiseks lähtuvalt nn elava mõisa ja tegelusmuuseumi kontseptsioonist. 2024. aastal valmis diginähtavuse analüüs, töötati ärimudeli kallal, valmisid muuseumipoe ja fuajee mööblikavandid ja viidanduse kujundusidee. Ees seisab teenusekvaliteedi parandamiseks teenindusstandardite loomine, kuna disainiaudit tõi päevavalgele kitsaskohad.

Toimusid digiteerimisprojektid ning museaalide digiteerimine ja konserveerimine jätkus. Museaale kogus: 119 636; MuISis kirjeldatud: 117 864 sh veebis kättesaadavate digikujutisega museaalide arv 85 554. Eksponeeritud aasta jooksul: 1603. Arvuliselt suuremad tulmed on fotokogusse ja ajalookogusse. Aasta jooksul võeti vastu 186 politsei- ja piirivalve teemalist museaali. Vormide kollektsioon täienes eririietuse näidetega – motopolitsei, kaitsepolitsei, Frontex.

2024. aasta tegevuskava täitmise aluseks olid muuseumi arengukava strateegilised eesmärgid, mis suuresti ka saavutati. Kokkuvõttes oli 2024. aasta sihtasutusele edukas ning hinnang eesmärkide saavutamisele on väga hea.

2025. aasta peamised eesmärgid on:

- avaldada hiljemalt sügisel Palmse mõisa ajalooramat;
- aprillis avatakse Raamatuaasta näitus „Lugude linnaruum – raamat ja Rakvere“;
- alustati Rohelise Muuseumi märgise taotlusprotsessiks vajalike tegemistega. Plaan on 2025. aastal taotleda märgis vähemalt ühele üksusele.

2.38. Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus

Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutuse põhikirjaline eesmärk on võimaluste loomine spordi toetamiseks ja arendamiseks järgmiste tegevuste kaudu:

- heategevuslik hariduse ja spordi toetamine avalikes huvides, toetuste ning stipendiumite maksmine;
- treenerikutse arendamine Eesti Kutsevalifikatsiooni Raamistikus (EKR), koolituste, hindamiste ja kutseandmise koordineerimine ning korraldamine, tegutsemise eksami- ja testikeskuseks;
- spordiharrastuse ja treenerikutse toetuseks rakendatud treenerite tööjõukulude meetme elluviimine;
- tõendus põhise ja laiapõhjalise Eesti spordi andmekogu (Eesti Spordiregister) volitatud töötleja ülesannete täitmine, spordialase teabe kogumine, töötlemine, analüüsimine, haldamine ning levitamine. Spordialaste trükiste kirjastamine, spordiveebi haldamine ning arendamine, Euroopa Liidu spordialaste projektide kohta teabe levitamine, asjakohaste teabeürituste (seminarid, konverentsid, messid jms) korraldamine;
- spordi- ja liikumisharrastuse alaste uuringute korraldamine, spordialane nõustamistegevus;
- muud toimingud ja tegevused, mis on vajalikud sihtasutuse eesmärkide saavutamiseks.

Oma tegevuste kaudu on sihtasutus kujunenud kompetentsikeskuseks, kuhu on koondunud spordivaldkonnaga seotud oskusteave ja info ning tõendus põhised spordi andmekogud. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol seatud eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja seisukoht sihtasutusele seatud eesmärkide saavutamise kohta

Spordiliikumist oluliselt mõjutavaks tegevuseks oli laste ja noortega tegelevate treenerite tööjõukulude toetuste menetlemine. 2024. aastal treeneritoetusteks täiendavalt raha ei eraldatud. Vaatamata sellele oli toetuste rakendamise kümnes aasta edukas, tasustati kokku 1 338 465 treeningtundi, toetatavaid treenereid oli 1 484 kokku 436 spordiorganisatsioonist ja spordikoolist. Nende poolt juhendatud laste ja noorte arv oli 46 885.

Spordiregistris on 2024. aasta seisuga valimis **2922** organisatsiooni, **4 072** spordiobjekti ning harrastajate arv spordiorganisatsioonides ja spordikoolides oli **241 895** (neist 19a ja nooremad 127 776).

Olulise mõjuga tegevuseks oli samuti treenerite kutseandmise ja treenerite tasemekoolituste koordineerimine, panustamine treenerite erialase taseme ja täienduskoolituse valdkonda. 2024. aastal osales kõrgkoolidelt tellitud treenerite tasemekoolituste üldainete kutsustel 754 õppurit ja osalusarvud on jätkuvas kasvutrendis. 2024. aastal koordineeriti ja toetati treenerite erialaste tasemekoolituste kursusi, abi said 37 spordialaliitu, -ühendust ja -asutust, kursused läbisid 1699 treenerit.

Järjekindla treenerikutse väärtustamise, erinevate toetusmeetmete, laiaulatuslikemate koolituste ning sujuvama administreerimise tulemusel kasvas olulisel määral kutsega treenerite arv. 31.12.2024 seisuga oli registris 4253 treenerikutset, 2024. aastal anti kutset kokku 1142 korda.

2024. aastal korraldati uuring „Koolide sportimistingimuste kaardistamine“. Partnerid olid SA Liikumisharrastuse Kompetentsikeskus, Haridus- ja Teadusministeerium, TÜ Sporditeaduste ja füsioteraapia instituut, Eesti Linnade ja Valdade Liit ning Eesti Kehalise Kasvatuse Liit. Uuringus osales 416 põhikooli ja gümnaasiumi, kaardistati 1) õppetöös kasutatavad sportimispaigad; 2) spordivahendite olemasolu ja vajadused; 3) tunniväline tegevus koolide spordiringides; 4) liikumisaktiivsust toetava koolikeskkonna elemendid; 5) liikumisõpetusele üleminekuga kaasnevad väljakutsed ja koolitusvajadus; 6) koolide sportimisvõimalused lähtuvalt Liikuma Kutsuma Kooli programmis osalemisest.

Kokkuvõttes on Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus täitnud kõik 2024. aastaks püstitatud tegevuseesmärgid ja tulemusindikaatorid. Oma tegevuste kaudu on sihtasutus kujunenud kompetentsikeskuseks, kuhu on koondunud spordivaldkonnaga seotud oskusteave ja info ning tõendus põhised spordi andmekogud. Sihtasutuse tegevust võib hinnata väga heaks.

2025. aasta peamised eesmärgid on:

- treenerite tööjõukulude toetusmeetme realiseerimine;
- treenerite kutseandmise protsessi juhtimine;
- Eesti spordiregistri volitatud töötaja ülesannete täitmine;
- IT keskkonna arendamine;
- spordiuuringute ja -analüüside koostamine;
- osalemine Euroopa Liidu ekspertrühmades, spordiprojektides ja rahvusvaheliste organisatsioonide töös ja Euroopa Liidu Erasmus + spordiprojektides.